

Onderzoeksrapport Opvang vluchtelingen

Gemeente Wierden

Datum: December 2025
Projectnummer: 21810

Moventem

Bianca Tuentler, Projectmanager/ Senior onderzoeker/ MT-lid
Robin Koster, Strategisch adviseur/ Directeur
Sietske Hoekstra, Onderzoeker
Danique Rietman, Onderzoeker

0575 84 3738
info@moventem.nl
www.moventem.nl

Moventem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van het Nederlandse Data & Insights Network (D&IN) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Moventem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie. Onvolkomenheden kunt u doorgeven aan het team van Moventem.

Inleiding	3
DEEL I	6
Samenvatting & conclusie	7
Aanbevelingen	12
DEEL II	16
Resultaten enquête	19
Resultaten gespreksavonden en extra gespreksmoment	44
Resultaten straatinterviews	48
In gesprek met de professionals in de gemeente Wierden	51
Bijlagen enquête	60
Bijlagen gespreksavonden	63
Bijlagen extra gespreksmoment	73

Inleiding

Aanleiding en doel van het onderzoek

De gemeente Wierden staat, net als veel andere gemeenten in Nederland, voor de opgave om op een zorgvuldige en toekomstbestendige manier invulling te geven aan de opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders. De landelijke instroom en de oplopende druk op opvanglocaties en voorzieningen vragen om duidelijke keuzes op lokaal niveau.

Om tot een realistische en een lokaal zo goed mogelijk passende visie te komen op de toekomstige opvang van vluchtelingen, heeft de gemeente Wierden een breed onderzoek laten uitvoeren onder inwoners, jongeren, maatschappelijke organisaties, professionals en ketenpartners, waaronder de woningcorporatie, onderwijs, zorg en welzijn. Het onderzoek combineert kwantitatieve gegevens (enquête, cijfers, grafieken) met kwalitatieve inzichten (gespreksavonden, interviews en professionele perspectieven).

Het doel van deze brede raadpleging is driedelig:

1. **Inzicht krijgen in hoe inwoners, jongeren en professionele partners kijken naar de opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders**, inclusief zorgen, kansen, ervaringen en voorwaarden;
2. **In kaart brengen welke factoren bepalend zijn voor draagvlak en draagkracht** binnen de gemeente, zoals veiligheid, locatiekeuze, schaalgrootte, integratie, woningmarkt en druk op voorzieningen;
3. **Handvatten bieden voor een gemeentelijke visie** die richting geeft aan toekomstig beleid en concrete keuzes mogelijk maakt rondom opvang, integratie en huisvesting.

Deze rapportage presenteert de belangrijkste bevindingen uit het onderzoek, schetst de rode draad die hieruit naar voren komt en biedt aanbevelingen die de gemeente kunnen helpen bij het opstellen van een samenhangende, uitvoerbare en lokaal passende visie op de opvang van vluchtelingen.

De visie van de gemeente Wierden op de opvang en integratie van vluchtelingen zal betrekking hebben op:

1. Asielzoekers, waaronder mogelijk ook alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers);
2. Oekraïense ontheemden;
3. Statushouders (vluchtelingen die een verblijfsvergunning hebben gekregen).

In de gemeente Wierden worden nu op verschillende locaties ontheemde Oekraïners opgevangen, daarnaast is er een opvanglocatie (asiel) in de kern Wierden en een opvanglocatie voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen in de kern Enter (deze locatie stopt begin 2026, de minderjarige vluchtelingen die hier wonen worden daarna op een andere locatie in een andere gemeente opgevangen).

Reikwijdte en onderzoeksopzet

Het onderzoek heeft een brede reikwijdte en richt zich zowel op de maatschappelijke houding als op de praktische uitvoerbaarheid van de opvang van vluchtelingen in de gemeente Wierden. Het combineert kwantitatieve en kwalitatieve methoden om een volledig beeld te krijgen van zorgen, verwachtingen, kansen en randvoorwaarden. Het onderzoek richt zich nadrukkelijk **niet op het selecteren van specifieke locaties**, maar op het in kaart brengen van de factoren die bepalend zijn voor **draagvlak, draagkracht en toekomstig beleid**. Daarmee vormt het een inhoudelijk fundament onder de visie die de gemeente wil ontwikkelen voor de toekomstige opvang van vluchtelingen.

Tijlijn en onderdelen onderzoekstraject

- **Verdiepende gesprekken met professionele partners** van 14 partijen onder andere uit onderwijs, zorg, welzijn, veiligheid, wonen, sociaal domein en Centraal orgaan opvang Asielzoekers, (COA), Nidos en medewerkers van de gemeente;
- **Extra gespreksmoment** voor de inwoners die niet aanwezig konden zijn bij de eerder georganiseerde gespreksavonden. 15 inwoners hebben van de mogelijkheid gebruik gemaakt om zorgen, kansen en gedachten in te brengen.

Leeswijzer

In deel I van deze rapportage vindt u de samenvatting met conclusies en aanbevelingen voor de visie.

In deel II van de rapportage vindt u de individuele onderzoeken die hebben plaatsgevonden. De resultaten worden uiteengezet en waar nodig worden ook de onderzoeksopzet en de verantwoording nader toegelicht.

Het onderzoekstraject is van start gegaan in mei 2025 en bestaat uit deze 5 onderdelen:

- **Inwonersenquête** onder een brede en diverse groep inwoners. Er hebben 1.677 inwoners deelgenomen aan de enquête. Met dit aantal deelnemers zijn de resultaten betrouwbaar en nauwkeurig. Ook zijn de uitkomsten representatief over leeftijd en kernen. Alle huishoudens in de gemeenten Wierden hebben een brief ontvangen met een uitnodiging voor deelname aan de enquête. Daarnaast is de enquête breed onder de aandacht gebracht via een multimediale communicatiecampagne van de gemeente;
- **Gespreksavonden** in Wierden, Enter en het buitengebied waarin inwoners in dialoog gingen over hun zorgen, verwachtingen en ideeën voor opvang. Er hebben ruim 200 inwoners meegedacht tijdens de 5 gespreksavonden;
- **Straatinterviews met jongeren**, gericht op jongeren in de leeftijd van 18 tot 35 jaar. Er waren relatief weinig jongeren aanwezig bij de gespreksavonden. Daarom is deze groep aanvullend benaderd met straatinterviews. Er hebben 106 jongeren deelgenomen. De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 25 jaar;

DEEL I
Samenvatting & conclusie
Aanbevelingen

Inleiding

De gemeente Wierden heeft in de periode mei tot en met november 2025 uitgebreid onderzoek laten uitvoeren naar de opvang van vluchtelingen binnen de gemeente. Inwoners zijn bevestigd via een enquête (1.677 deelnemers), 5 gespreksavonden (ruim 200 deelnemers) en een extra inloopavond (15 deelnemers). Jongeren zijn op straat bevestigd via straatinterviews (106 deelnemers, gemiddeld 25 jaar). De professionele partners in de gemeente die werken met en voor vluchtelingen en statushouders zijn betrokken aan de hand van groepsgesprekken en individuele interviews. Er is met 14 professionele partijen gesproken zoals met Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), basisonderwijs, voortgezet onderwijs ISK (Internationale Schakelklas), GezondheidsZorg Asielzoekers (GZA), zorg, woningcorporatie, welzijnsorganisatie, politie, de gemeente etc.

De onderzoeken zijn ingezet om een divers en representatief beeld te krijgen van de zorgen, kansen, randvoorwaarden en verwachting die leven in de lokale samenleving. De verschillende perspectieven vormen samen een rijk en genuanceerd totaalbeeld, waarin zowel overeenkomsten als duidelijke verschillen naar voren komen.

In deze samenvatting leest u de integrale rode draad van de resultaten van de onderzoeken onder verschillende doelgroepen: inwoners, jongeren en professionele partners. De samenvatting brengt belangrijke thema's samen die naar voren zijn gekomen, beschrijft waar mogelijk draagvlak ligt, waar spanning ontstaat en welke voorwaarden inwoners en betrokkenen essentieel vinden voor een toekomstige visie op opvang en integratie.

Het doel van deze thematische samenvatting is om de gemeente richting te geven in het vervolg van de beleidsvorming. Door de gezamenlijke inzichten en patronen helder te maken, ontstaat een stevige basis voor weloverwogen keuzes.

In de gemeente Wierden worden nu op verschillende locaties ontheemde Oekraïners opgevangen, daarnaast is er een opvanglocatie (asiel) in Wierden en een opvanglocatie voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen in Enter (deze locatie stopt begin 2026, de minderjarige vluchtelingen die hier wonen worden daarna op een andere locatie in een andere gemeente opgevangen).

Rode draad resultaten

De visie van de gemeente Wierden op de opvang en integratie van vluchtelingen zal betrekking hebben op:

- 1) Asielzoekers waaronder mogelijk alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers);
- 2) Oekraïense ontheemden;
- 3) Statushouders (vluchtelingen die een verblijfsvergunning hebben gekregen).

Deze groepen worden in deze samenvatting waar relevant apart benoemd.

Houding ten opzichte van opvang vluchtelingen in de gemeente Wierden

Van de inwoners van de gemeente Wierden staat 70% (heel) positief of neutraal tegenover de opvang van vluchtelingen in de gemeente. Over het algemeen laten de resultaten een gematigd beeld zien. Er zijn wel duidelijke tegenstellingen te zien, 46% is (heel) positief maar daarnaast is er een groep van 28% dat (heel) negatief staat tegenover de opvang van vluchtelingen in de gemeente. Er is een breed spectrum van opvattingen: van principiële tegenstanders ("geen opvang, stoppen met migratie") tot uitgesproken voorstanders die hulp willen bieden aan mensen in nood. Oudere inwoners (>50 jaar en ouder) zijn significant vaker positief over opvang in de gemeente. Ook zien we dat inwoners van de kern Wierden het meest positief zijn ten opzichte van andere kernen. Dit bleek ook tijdens de gespreksavonden die in de verschillende kernen hebben plaatsgevonden. Bij de gespreksavond in Enter was een sterkere emotie en gevoel van zorg aanwezig dan bij de avonden in de andere kernen. Naast leeftijd en woonplaats blijken ook de ervaringen die mensen hebben met vluchtelingen een rol te spelen bij de houding ten opzichte van opvang.

Over de opvang van meer asielzoekers in de toekomst waaronder AMV'ers zijn de inwoners negatiever dan over de huidige opvang. Meer dan de helft van de inwoners (55%) staat negatief tegenover de komst van meer asielzoekers in de toekomst. Voor Oekraïners geldt dat een derde van de inwoners hier negatief over is. De meerderheid is hierover dus positief of neutraal. Daarbij wordt veelal aangegeven dat vluchtelingen uit Oekraïne dezelfde westerse cultuur hebben, waardoor ze denken dat er minder spanningen ontstaan door cultuurverschillen. Ook vinden respondenten dat vluchtelingen

uit Oekraïne minder overlast en problemen geven. Veel respondenten geven aan dat vluchtelingen uit Oekraïne zich netjes gedragen en goed integreren.

Inwoners vinden dat opvang primair bedoeld moet zijn voor mensen die daadwerkelijk voor oorlog en vervolging op de vlucht zijn. Ze vragen om transparantie over de achtergrond van de mensen die worden opgevangen, omdat dit hun gevoel van rechtvaardigheid en draagvlak beïnvloedt.

Van de inwoners heeft 64% zorgen over de toekomstige opvang van vluchtelingen. De volgende zorgen springen eruit:

- 1) Veiligheid;
- 2) Integratie en goede begeleiding;
- 3) Goede communicatie (eerlijkheid en duidelijkheid);
- 4) Druk op de voorzieningen (woningen, zorg, etc).

Ook wordt er door 67% van de inwoners kansen gezien zoals:

- 1) Iets kunnen betekenen voor mensen in nood;
- 2) Arbeidsparticipatie;
- 3) Beter weten wat er in de wereld speelt.

We zullen nader beschrijven waar de zorgen en kansen liggen volgens zowel inwoners als de professionele partners.

Veiligheid

Veiligheid is een centraal aandachtspunt voor zowel inwoners als professionele partners. Hoewel veel respondenten de huidige veiligheid rond opvanglocaties als voldoende ervaren (15% beoordeelt deze negatief), leeft er tegelijkertijd zorg over mogelijke toename van overlast, criminaliteit en een verminderd veiligheidsgevoel bij uitbreiding van de opvang. Een langlopende asielprocedure wordt daarbij gezien als een factor die onrust kan vergroten. Ook cultuurverschillen spelen een rol: vooral verschillen in omgangsvormen en de aanwezigheid van groepen jonge mannen met een andere achtergrond worden genoemd als elementen die het gevoel van voorspelbaarheid en veiligheid beïnvloeden.

Inwoners benadrukken tijdens de bijeenkomsten vooral de behoefte aan duidelijke communicatie over toezicht en handhaving, met specifieke aandacht voor het gedrag van jonge mannen. Kleine, overzichtelijke groepen worden genoemd als bevorderlijk voor rust en sociale veiligheid. Het COA bepaalt formeel welke groepen vluchtelingen worden opgevangen en toegewezen aan locaties, maar de gemeente heeft volgens enkele professionele partners wel invloed op welke doelgroepen passen binnen de lokale context, de draagkracht van voorzieningen en het draagvlak in de samenleving.

Meerdere professionele partners noemen bewonersavonden met de politie en het COA een geschikte manier om inwoners te informeren over het borgen van de veiligheid. Zij onderstrepen ook het belang van goede begeleiding, een zinvolle dag invulling en tijdige signalering om stabiliteit binnen opvanglocaties te waarborgen. Zij wijzen daarbij op het belang van samenwerking tussen betrokken organisaties en voldoende capaciteit in zorg en ondersteuning.

Locatiekeuze en schaalgrootte opvangcentrum

De schaalgrootte van een opvangvoorziening blijkt sterk van invloed op het veiligheidsgevoel van inwoners. Kleinere groepen vluchtelingen worden gezien als overzichtelijker en minder belastend voor de omgeving, terwijl grotere opvanglocaties sneller zorgen oproepen over beheersbaarheid en mogelijke overlast. Inwoners geven daarom een duidelijke voorkeur aan kleinschalige, bij voorkeur gespreide opvanglocaties aan de rand van de kernen, omdat deze passen bij de schaal van de gemeente en minder impact hebben op het directe woon- en leefklimaat.

Inwoners benadrukken dat een zorgvuldige locatiekeuze vraagt om heldere ruimtelijke en organisatorische randvoorwaarden, waaronder passende begeleiding op de locatie, goede inpassing in de omgeving en aandacht voor de druk op lokale voorzieningen en woningbouwontwikkeling. Transparante communicatie over de afwegingen die bij de locatiekeuze worden gemaakt (waaronder de samenstelling van groepen en de manier waarop veiligheid wordt geborgd) wordt als essentieel gezien voor begrip en draagvlak. Inwoners geven aan dat ze bij het besluitvormingstraject over de locatiekeuze en schaalgrootte betrokken willen worden

Enkele professionele partners wijzen tijdens het onderzoek op zowel de voor- als nadelen van kleinschalige en grootschalige opvang. Kleinschalige voorzieningen bieden volgens hen meer rust, veiligheid, persoonlijke begeleiding en draagvlak in dorpskernen, maar brengen ook duidelijke beperkingen met zich mee: zorg en taallessen kunnen er niet op de locatie zelf worden georganiseerd, waardoor extra logistiek en hogere kosten ontstaan. Ook werken er kleine teams die meer kwetsbaar zijn bij uitval. Grootschaliger opvang maakt het juist mogelijk om voorzieningen zoals huisartsenzorg en onderwijs op de locatie te concentreren en geeft meer stabiliteit in de organisatie, maar past minder goed bij de schaal van dorpen en roept vaker zorgen op bij inwoners over veiligheid en beheersbaarheid.

Sommige professionele partners benadrukken daarom dat geen van beide vormen op zichzelf ideaal is, en dat de gemeente een weloverwogen keuze moet maken die aansluit bij doelgroep, locatie en lokale omstandigheden. Over de opvang van AMV'ers zijn deze professionals het eens dat deze groep gebaat is bij kleinschalige opvang. Waar inwoners de voorkeur geven voor locatie aan de rand van een kern geven meerdere professionele partners de voorkeur voor een locatie in of nabij de kern. Het leven midden in de samenleving vergroot volgens hen de kans op een succesvolle integratie.

Integratie en begeleiding

Uit het onderzoek blijkt dat goede integratie een cruciale randvoorwaarde is voor het slagen van opvang. Integratie komt vooral tot stand wanneer vluchtelingen actief kunnen deelnemen aan het dagelijks leven. Een structurele daginvulling met werk, onderwijs, sport of vrijwilligersactiviteiten wordt door inwoners, jongeren en professionele partners gezien als noodzakelijk om verveling, onrust en overlast te voorkomen. Daarnaast worden taalverwerving en kennismaking met Nederlandse normen en waarden vaak genoemd als basis voor een succesvolle integratie.

Enkele professionele partners benadrukken dat de huidige begeleiding van statushouders (nu beperkt tot één jaar) onvoldoende is en pleiten voor langdurigere en meer intensieve begeleiding, zodat statushouders stabielere kunnen landen en daadwerkelijk kunnen meedoen. Ook signaleren zij dat de ondersteuning op sommige punten versnipperd is, wat leidt tot onduidelijkheid en gemiste kansen in zowel de praktische als psychosociale begeleiding.

Goede integratie vraagt daarom om een heldere taakverdeling, voldoende capaciteit binnen het sociale en zorgnetwerk en een actieve rol voor vrijwilligers. Meerdere professionele partners benadrukken tot slot dat integratie aanzienlijk wordt bevorderd wanneer opvanglocaties ruimtelijk en sociaal verbonden zijn met de lokale gemeenschap, omdat dit de drempel verlaagt voor; contact, deelname aan voorzieningen en zorgt voor een natuurlijker verloop van integratie.

Transparante communicatie vanuit de gemeente

Inwoners geven aan dat de communicatie vanuit de gemeente over de opvang van vluchtelingen onvoldoende transparant, te laat en niet volledig is. Zij ervaren dat informatie over locatiekeuze, aantallen, doelgroepen en planning vaak pas wordt gedeeld wanneer besluiten in hun ogen al vaststaan, waardoor het gevoel ontstaat dat inspraak weinig invloed heeft. Dit voedt wantrouwen en leidt tot geruchten, misverstanden en weerstand. Inwoners geven aan dat zij vroegtijdig willen worden betrokken bij de afwegingen rondom opvang. Niet alleen over het (voorgenomen) besluit, maar ook over de criteria en argumenten die daarbij worden gebruikt. Daarnaast hebben inwoners behoefte aan heldere en feitelijke informatie over veiligheid, toezicht en handhaving, omdat onduidelijkheid hierover het veiligheidsgevoel aantast. Veel inwoners pleiten voor meer consistente en toegankelijke communicatie, onder andere via lokale media en vragen om een vast aanspreekpunt bij de gemeente. Zij vinden dat de gemeente actief moet laten zien welke keuzes worden gemaakt, waarom die keuzes worden gemaakt en welke gevolgen dit heeft voor de omgeving, om zo begrip en vertrouwen te vergroten.

Woningnood en druk op voorzieningen

Deelnemers geven aan dat de woningnood één van de grootste zorgen is in relatie tot de opvang van vluchtelingen. Veel inwoners ervaren het als oneerlijk dat statushouders voorrang krijgen op sociale huurwoningen, terwijl starters en jongeren al moeilijk een passende woning kunnen vinden. Tijdens de gespreksavonden wordt benadrukt dat de woningmarkt in Wierden en Enter zeer krap is en dat extra instroom de schaarste verder kan vergroten. Ook een aantal professionele partners bevestigen dat de beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen onder druk staan. 82% van de inwoners vindt dat opvang niet ten koste mag gaan van woningen voor eigen inwoners.

Daarnaast signaleren inwoners en meerdere professionele partners dat de druk op voorzieningen al hoog is. Niet alle huisartsenpraktijken hebben ruimte voor extra belasting (van Oekraïners en statushouders) en scholen (met name de ISK) kampen met capaciteitsproblemen en toenemende zorgvragen. In het sociaal domein wordt aangegeven dat de begeleiding van statushouders op sommige punten versnipperd is en dat de capaciteit beperkt is. Veel inwoners vinden dat Wierden en Enter als kleine kernen weinig rek hebben in zorg, onderwijs en gemeentelijke ondersteuning. Zij vrezen dat uitbreiding van opvang deze druk vergroot, tenzij de gemeente hieromtrent duidelijke randvoorwaarden stelt en investeert in het versterken van de voorzieningen.

Professionele partners – veel bereidheid maar voorzieningen staan onder druk

Professionele partners zien grote betrokkenheid maar onderschrijven grotendeels de zorgen van de inwoners. Inwoners en professionele partners kijken naar het vraagstuk vanuit een ander perspectief: inwoners vanuit veiligheid, leefbaarheid en vertrouwen en de meeste professionele partners meer vanuit uitvoerbaarheid en continuïteit. Daarnaast signaleren zij kwetsbaarheden met verbeterpunten die we hier beschrijven.

Regie en samenwerking

Meerdere professionele partners merken dat de aanpak op sommige punten versnipperd is. Zij zien de volgende verbeterpunten:

- Eén duidelijke regievoerder vanuit de gemeente;
- Betere afstemming tussen verschillende domeinen;
- Meer structurele overlegmomenten;
- Minder bureaucratie;
- Meer regionale afstemming; leren van elkaar en goede voorbeelden;
- Duidelijk gemeentelijk beleid en duidelijke bestuurlijke lijn.

Begeleiding en zorg

Vooraf voor statushouders en AMV'ers (ook bij de overgang naar 18+) wijst men er op dat er meer begeleiding nodig is. De betrokken professionele partners zien dat:

- Begeleiding vaak te kort duurt;
- Teams wisselen;
- Daginvulling niet altijd op tijd beschikbaar is;

- Psychosociale problemen soms te laat worden gezien;
- Ondersteuning te versnipperd wordt aangeboden.

Onderwijs en taal

Onderwijs en taal blijken kwetsbare schakels. Te late taallessen, gebrek aan NT2-expertise en druk op de ISK zorgen ervoor dat jongeren soms moeilijk kunnen aansluiten.

Huisvesting statushouders

De woningcorporatie geeft aan dat de huisvesting van statushouders moeilijker wordt door de krappe woningvoorraad, stijgende huurprijzen en het beperkte aanbod van betaalbare woningen. Spreiding over de gemeente is volgens hen wenselijk, maar in de huidige markt vaak niet uitvoerbaar binnen geldende afspraken en regels. De professionals van de gemeente denken dat de huidige prestatieafspraken tussen de woningcorporatie en de gemeente ruimte bieden om meer voor statushouders te kunnen doen. Enkele professionele partners adviseren om regels en toewijzingsafspraken waar nodig te versoepelen, zodat maatwerk mogelijk is en statushouders sneller en evenwichtiger worden gehuisvest.

Ook benoemen zij dat de begeleiding bij woningoverdracht nu beperkt is en dat extra ondersteuning kan helpen bij een vlottere instroom. Tot slot benadrukt de corporatie het belang van transparante communicatie om misverstanden en weerstand te voorkomen.

Cultuursensitief werken

Meerdere professionele partners benadrukken dat cultuursensitief werken een randvoorwaarde is voor effectieve begeleiding en duurzame integratie. Door taalachterstanden, trauma's en andere verwachtingen over het Nederlandse onderwijs-, zorg- en overheidssysteem hebben nieuwkomers behoefte aan begeleiding die aansluit bij hun achtergrond en situatie. Deze professionals zien dat culturele verschillen in leefstijl en omgangsvormen soms tot misverstanden of spanningen in buurten leiden, en dat duidelijke uitleg, bewustwording en wederzijds respect essentieel zijn. Zij pleiten voor realistische informatievoorziening, meer diversiteit in professionele teams en het delen van expertise.

Overkoepelende conclusie

Het onderzoek laat zien dat er in de gemeente Wierden sprake is van **voorzichtig maar niet onvoorwaardelijk draagvlak** voor de opvang van vluchtelingen, terwijl de **draagkracht van de gemeenschap en voorzieningen onder druk staat**. Een meerderheid van de inwoners staat positief of neutraal tegenover de huidige opvang, maar is meer **terughoudend tegenover opvang** van **meer** vluchtelingen in de toekomst. Het draagvlak dat er is, is kwetsbaar en afhankelijk van duidelijke randvoorwaarden. Tegelijkertijd bestaat er een substantiële groep inwoners die zorgen heeft over veiligheid, overlast, woningnood en druk op voorzieningen. Deze zorgen worden versterkt als communicatie vanuit de gemeente als onvoldoende transparant of te laat wordt ervaren.

Meerdere professionele partners bevestigen dat de **druk op zorg, onderwijs, huisvesting en begeleiding** reëel is. De woningmarkt is zeer krap, voorzieningen hebben beperkte capaciteit en begeleiding van statushouders is op sommige punten versnipperd en te kortdurend. Hierdoor stopt doorstroom en komt integratie moeilijker op gang. Ook de schaalgrootte en locatie van opvangvoorzieningen zijn bepalend voor de impact op veiligheid, leefbaarheid en draagkracht: kleine, nabij de kernen gelegen locaties sluiten beter aan bij de gemeenschap, maar kennen organisatorische en financiële nadelen; grotere locaties bieden meer voorzieningen en stabiliteit, maar passen minder goed bij de schaal van de kernen en roepen meer zorgen op bij inwoners.

Tegelijkertijd is duidelijk dat **goede integratie en passende begeleiding randvoorwaarden voor succes** zijn. Dagingvulling, taal, participatie, cultuursensitief werken en nabijheid tot de gemeenschap blijken cruciaal om onrust te voorkomen en om vluchtelingen een duurzame plek te geven in de samenleving. Inwoners en professionele partners zijn het erover eens dat dit vraagt om een samenhangende aanpak, voldoende capaciteit en duidelijke kaders.

Samengevat toont het onderzoek dat **opvang in de gemeente Wierden haalbaar is, maar niet vanzelfsprekend**. Het vraagt om stevige keuzes van de gemeente: heldere communicatie, passende schaal en locatie, investeren in voorzieningen en integratie, en een realistisch beleid dat aansluit bij de draagkracht van de gemeenschap. Wanneer die voorwaarden worden vervuld, kan opvang op een evenwichtige en toekomstbestendige manier plaats vinden

Aanbevelingen

Om recht te doen aan de uitkomsten van de brede raadpleging onder inwoners, jongeren en professionele partners, adviseren wij dat de gemeente Wierden een samenhangende visie ontwikkelt op de opvang en integratie van vluchtelingen. Onder inwoners bestaat terughoudendheid ten aanzien van uitbreiding van opvangcapaciteit: er is wel draagvlak, maar dit is voorzichtig en niet onvoorwaardelijk, terwijl de draagkracht van voorzieningen onder druk staat. Een toekomstgerichte visie moet deze zorgen expliciet adresseren en richting bieden voor de langere termijn.

Uit de brede raadpleging blijkt dat inwoners, jongeren en professionele partners behoefte hebben aan duidelijkheid, voorspelbaarheid en samenhang. De gemeente beschikt al over een projectstructuur in de organisatie en werkt samen met professionele partners en andere gemeenten in de regio. Ook zijn er vastgestelde criteria om te komen tot een keuze voor opvanglocaties.

De onderstaande aanbevelingen richten zich daarom op het versterken van de regierol van de gemeente en het verder professionaliseren van de bestaande werkwijze, in aansluiting op de inzichten uit het maatschappelijk onderzoek. Bij de voorbereiding van de visie is het zinvol om te kijken hoe andere gemeenten de opvang en integratie organiseren. Er zijn goede voorbeelden.

1. Formuleer een visie met duidelijke maar flexibele uitvoeringskaders

Inwoners vragen om helderheid, voorspelbaarheid en houvast. De meeste professionele partners vragen om regie, samenhang en minder versnippering. Tegelijkertijd verschillen de situatie en de sentimenten per kern en per doelgroep (asielzoekers, Oekraïense ontheemden, statushouders). Ook laten landelijke ontwikkelingen én ervaringen in de gemeente Wierden zien dat het opvangvraagstuk grillig en onvoorspelbaar is. Instroom, wetgeving en taakstellingen kunnen snel veranderen. Dat vraagt om een kader dat richting geeft, maar niet dichtgetimmerd is.

Daarom adviseren wij om in de visie te werken met duidelijke principes, doelen en randvoorwaarden, terwijl de concrete invulling per kern en doelgroep flexibel blijft. Dit biedt houvast én ruimte om bij te sturen wanneer nodig.

Deze aanpak past bij een gemeente die de regierol versterkt.

2. Neem draagvlak en draagkracht als gelijkwaardige uitgangspunten

Het onderzoek laat zien dat opvang alleen duurzaam kan slagen als zowel rekening wordt gehouden met het draagvlak in de samenleving als de draagkracht van de voorzieningen. Inwoners kijken vooral naar veiligheid, leefbaarheid, woningmarkt en ervaren eerlijkheid. De meeste professionele partners kijken vooral naar de uitvoerbaarheid binnen zorg, onderwijs, begeleiding, huisvesting en regie.

De gemeente geeft zelf aan voortdurend te werken aan een goede balans tussen draagvlak en draagkracht. Wij adviseren om de visie expliciet op te bouwen rond deze twee pijlers. Dat betekent dat bij elke keuze wordt gekeken naar de impact op het aanwezige draagvlak bij inwoners én naar de draagkracht van voorzieningen en organisaties. Waar gespannen verhoudingen zichtbaar zijn, bijvoorbeeld rond de woningmarkt of de druk op het sociaal domein, vraagt dit om extra voorwaarden of aanvullende maatregelen.

3. Bevestig en scherp waar nodig de bestaande ruimtelijke uitgangspunten aan

Uit het onderzoek komt een duidelijke voorkeur naar voren voor kleinschalige opvang, gespreid over de gemeente en verbonden met de kernen. Inwoners ervaren kleinere locaties als overzichtelijker, veiliger en beter passend bij het dorpskarakter. Meerdere professionele partners zien dat nabijheid tot voorzieningen en sociale structuren, integratie aanzienlijk bevordert.

Dit sluit goed aan op de bestaande ruimtelijke uitgangspunten van de gemeente: kleinschaligheid, spreiding en in nabijheid van voorzieningen.

Wij adviseren in de visie deze uitgangspunten te bevestigen en – waar nodig of wenselijk – verder aan te scherpen, zodat toekomstige locatiekeuzes consistent, uitlegbaar en herkenbaar blijven.

4. Bekijk waar verbetering van veiligheid mogelijk is

Veiligheid is de meest genoemde zorg van inwoners, ongeacht leeftijd, kern of houding ten opzichte van opvang. Veel professionele partners benadrukken dat veiligheid staat of valt met toezicht, sociaal beheer, samenwerking en passende begeleiding.

Veiligheid is al een belangrijke randvoorwaarde in de huidige opvangaanpak van de gemeente Wierden. Er liggen vergaande afspraken met politie, COA, Nidos, jongerenwerk en andere partners, waaronder een crisis- en excessenregeling voor AMV-opvang.

Wij adviseren dit in de visie te bevestigen en te bekijken waar verdere verbetering mogelijk is, bijvoorbeeld in toezicht, samenwerking, signalering, sociaal beheer of communicatie. Dit draagt bij aan zowel de feitelijke veiligheid als het gevoel van veiligheid onder inwoners.

5. Verhoog de inzet op integratie vanaf de eerste dag

Alle onderzoekslijnen laten hetzelfde zien: goede integratie is de sleutel tot rust op locaties, meedoen in de samenleving en draagvlak onder inwoners. Inwoners verwachten dat nieuwkomers zichtbaar meedoen, de taal leren, naar school of werk gaan en zich aan regels houden. De betrokken professionele partners geven aan dat dit alleen lukt als er vanaf het begin wordt geïnvesteerd in taal, daginvulling en begeleiding.

De gemeente heeft aangegeven nu al intensief samen te werken met onderwijs, zorg, welzijn, werkgevers, sportverenigingen en vrijwilligersorganisaties. Wij adviseren dit in de visie te versterken door te kiezen voor het uitgangspunt integratie vanaf de eerste dag, met verhoogde aandacht voor ontmoeting, taal, daginvulling, participatie, duidelijke regels en verbinding met lokale netwerken. De gemeente moet hiervoor voldoende capaciteit vrijmaken.

6. Breng nuance per doelgroep aan binnen één integrale visie

Inwoners en professionele partners maken duidelijk onderscheid tussen verschillende groepen: Oekraïense ontheemden, asielzoekers, alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers) en statushouders. De beelden en zorgen verschillen per groep,

net als de benodigde vorm van opvang, begeleiding en huisvesting. Tegelijkertijd is versnipperd beleid onwenselijk en verwarrend.

De gemeente werkt al doelgroepgericht, zo maakt men projectplannen per doelgroep, gericht op wat de groep nodig heeft en op welke wijze en waar passende opvang kan plaatsvinden.

Wij adviseren deze inzet in de visie verder te structureren per doelgroep door te beschrijven welke opvang- en begeleidingsvormen passend zijn, zonder nieuw of versnipperd beleid te creëren. Voor AMV'ers geldt bijvoorbeeld dat kleinschalige, beschermende opvang, intensieve begeleiding en psychologische ondersteuning noodzakelijk is. Voor statushouders ligt het accent op huisvesting en communicatie daarover, integratie in wijken en langere begeleiding. Zo ontstaat een helder beleidskader per doelgroep, terwijl samenhang en overzicht behouden blijven.

Dit behoudt overzicht en doet recht aan verschillen tussen AMV'ers, statushouders, asielzoekers en Oekraïense ontheemden.

7. Maak communicatie en participatie als doorlopend proces

Het onderzoek laat zien dat wantrouwen vaak ontstaat door ervaren gebrek aan informatie, het gevoel te laat betrokken te zijn en misverstanden over bijvoorbeeld woningtoewijzing en zorg. Inwoners geven aan behoefte te hebben aan tijdige, eerlijke en feitelijke informatie en aan duidelijke uitleg over hoe besluiten tot stand komen.

De gemeente zegt zelf al regelmatig over dit onderwerp te communiceren, maar dit kan uitgebreider, consistenter en meer gestructureerd. Wij adviseren om communicatie en participatie als een structureel en doorlopend proces te beschrijven in de visie. Dat betekent dat inwoners vroegtijdig worden geïnformeerd en geconsulteerd over opgaven, afwegingskaders, locaties en besluiten, in begrijpelijke taal en via kanalen die in alle kernen worden gebruikt. Niet alleen bij incidenten of concrete plannen, maar ook tussentijds, bijvoorbeeld via vaste informatiepunten, nieuwsbrieven of bijeenkomsten. Participatie wordt bewust vormgegeven als een blijvende dialoog, niet als een eenmalige of projectmatige exercitie.

8. Versterk de bestaande projectorganisatie

De professionele partners signaleren dat er veel goed gaat, maar ook vindt een meerderheid dat er ook sprake is van versnippering, wisselende inzet en soms ook onduidelijke verantwoordelijkheden. Dit belemmert de kwaliteit van opvang en integratie en maakt het lastiger om snel bij te sturen als er problemen ontstaan.

De gemeente beschikt al over een projectorganisatie opvang, met een kernteam, uitvoeringsteam en diverse ambtelijke werkgroepen. Wij adviseren in de visie deze projectstructuur te verduidelijken en steviger in de regierol te positioneren. Het is belangrijk dat het team duidelijk mandaat, eenduidige verantwoordelijkheid en structurele samenwerkingen heeft. Organiseer het kernteam zo dat voor inwoners, partners en bestuur altijd duidelijk is wie het aanspreekpunt is voor vragen, zorgen en afstemming. Dit versterkt vertrouwen en versnelt besluitvorming.

9. Werk met een flexibele uitvoeringsagenda en jaarlijkse monitoring

De aantallen, nationaliteiten en wettelijke opgaven rond opvang van vluchtelingen kunnen veranderen. Inwoners vragen om transparantie en voorspelbaarheid, de meeste professionele partners om duidelijkheid en ruimte om te plannen. Een visie moet daarom stevig genoeg zijn om richting te geven, maar flexibel genoeg om bij te kunnen sturen.

Wij adviseren om onder de visie een flexibele uitvoeringsagenda te leggen, die jaarlijks wordt geactualiseerd of vaker als nodig is. In deze agenda worden concrete stappen, locaties, aantallen en maatregelen per jaar uitgewerkt. De agenda kan jaarlijks worden besproken met partners en inwoners en gebaseerd op monitoring van aantallen, druk op voorzieningen, ervaren veiligheid, integratie en draagvlak.

10. Houd rekening met verschillen tussen kernen en leeftijdsgroepen

Het onderzoek laat bij inwoners duidelijke verschillen zien tussen kernen en leeftijdsgroepen. Inwoners uit Wierden zijn gemiddeld positiever over opvang dan inwoners uit Enter, waar zorgen nadrukkelijker aanwezig zijn. Jongeren maken zich relatief vaker zorgen over hun eigen toekomstperspectief op de woningmarkt en over veiligheid. Oudere inwoners zijn gemiddeld vaker bereid om vluchtelingen op te vangen en hebben meer vertrouwen in de gemeente.

Wij adviseren om verschillen mee te nemen in de uitwerking van beleid, communicatie en participatie. Dat betekent dat de gemeente gebiedsgericht communiceert, aansluit bij de specifieke zorgen en vragen in de verschillende kernen en jongeren een eigen plek geeft in de dialoog over opvang en integratie. Ook bij keuzes over spreiding, locatie en schaal wordt rekening gehouden met draagkracht en het sentiment per kern.

DEEL II
**Resultaten van enquête,
gespreksavonden,
straatinterviews en
in gesprek met
professionals**

Benaderen doelgroep

Elk huishouden in de gemeente heeft een uitnodigingsbrief ontvangen met daarin een code om deel te nemen. Hierdoor kon iedereen maar één keer deelnemen. Daarnaast werd ook de mogelijkheid geboden tot een telefonisch interview of om op papier deel te nemen. Ook is er via de communicatiekanalen van de gemeente een open link verspreid. De inwoners hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen tussen 8 mei en 15 juni 2025.

Deelnemers

In totaal hebben 1677 inwoners de vragenlijst volledig ingevuld. 7 inwoners deden op papier mee, 1.493 inwoners deden mee met de code uit de ontvangen brief en 177 inwoners hebben een code opgevraagd via de open link.

Met het aantal respondenten (1677) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 2,29% uitspraken worden gedaan over alle inwoners in de gemeente Wierden. De resultaten zijn ook representatief over leeftijd en kern. Dit betekent dat de deelnemers aan de enquête een goede afspiegeling zijn van alle inwoners.

De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen. Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.

Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Een samenvatting van de meest gegeven antwoorden worden bij de diagrammen vermeld. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage Opvang vluchtelingen'.

In 'bijlagen bij enquête' van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden. Er wordt in deze bijlage ook nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten.

Samenvatting resultaten enquête

Bij het woord vluchtelingen denken de meeste respondenten aan asielzoekers (77%) en vluchtelingen uit Oekraïne (64%).

44% van de respondenten vindt het (heel) goed dat Nederland vluchtelingen opvangt. 27% vindt het (heel) slecht. Daarvan vinden oudere respondenten het vaker (heel) goed dan jongere respondenten. Dat gemeente Wierden vluchtelingen opvangt vindt 46% van de respondenten (heel) goed en 28% (heel) slecht. Ook hier geldt dat hoe ouder respondenten zijn, hoe vaker zij het (heel) goed vinden. In de kern Wierden vinden de meeste respondenten het opvangen van vluchtelingen (heel) goed.

Bij de opvanglocaties zoals deze nu zijn in de gemeente Wierden vindt 37% de veiligheid (heel) goed tegenover 15% die het (heel) slecht vinden). De netheid vinden 44% van de respondenten (heel) goed, 12% (heel) slecht.

64% van de respondenten ervaart zorgen over het opvangen van vluchtelingen in gemeente Wierden in de toekomst. De meest voorkomende zorgen zijn een toename in de hoeveelheid vluchtelingen; meer overlast, onveiligheid en criminaliteit; nog meer woningnood; jonge (alleenstaande) mannen; en culturele verschillen. Oplossingen die hiervoor genoemd worden hebben betrekking op een beperking in het aantal vluchtelingen dat de gemeente opneemt; onderscheid maken tussen 'echte' vluchtelingen en economische vluchtelingen (gelukzoekers) en vluchtelingen uit veilige landen; betere controle en handhaving; begeleiding bij integratie; en een betere communicatie en informatievoorziening tussen inwoners en gemeente.

Iets kunnen betekenen voor mensen in nood is de grootste kans die men ziet bij het opnemen van vluchtelingen in de gemeente (48%). Daarentegen ziet 33% geen kansen bij het opnemen van vluchtelingen. Jongere respondenten zien vaker geen kansen dan oudere respondenten.

De invloed van het opvangen van vluchtelingen op de huidige woningcrisis is een belangrijk thema onder inwoners van de gemeente Wierden. 82% van de respondenten geeft aan dat het opvangen van vluchtelingen niet ten koste mag gaan van woningen

voor lokale inwoners van de gemeente. Maar ook vinden respondenten het belangrijk dat vluchtelingen meedoen in de samenleving door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen (87%), en dat ze integreren in de Nederlandse samenleving (85%).

37% van de respondenten vindt het (heel) positief als gemeente Wierden in de toekomst meer vluchtelingen uit Oekraïne opvangt. 32% vindt dit (heel) negatief. Hierbij geldt dat hoe ouder respondenten zijn, hoe vaker zij het (heel) positief vinden. Voor de opvang van alleenstaande minderjarige vluchtelingen geldt dat 20% het (heel) positief vindt als de gemeente in de toekomst meer opvangt. 55% vindt dit (heel) negatief. Oudere respondenten vinden het minder vaak (heel) negatief dan jongere respondenten. 19% van de respondenten vindt het (heel) positief als de gemeente in de toekomst meer asielzoekers opvangt. Daarentegen vindt 55% dit (heel) negatief. In de kern Wierden vinden respondenten het opvangen van meer asielzoekers in de toekomst gemiddeld genomen vaker (heel) negatief dan in de kern Wierden.

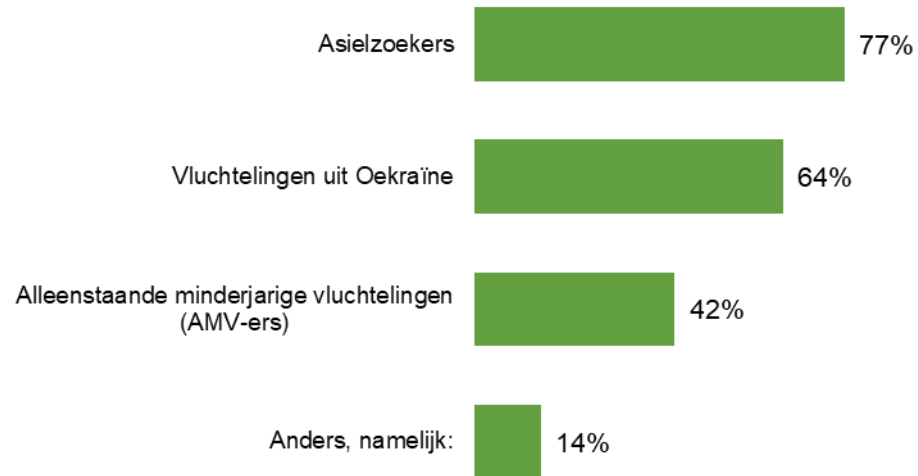
Als er in de toekomst meer vluchtelingen worden opgevangen in de gemeente, geeft 45% van de respondenten aan er niets mee te doen. 26% probeert het tegen te werken. Oudere respondenten proberen gemiddeld genomen vaker te helpen, waarbij jongere respondenten het vaker proberen tegen te werken.

Mocht er in de toekomst een nieuwe opvanglocatie in de gemeente nodig zijn, ziet 41% van de respondenten dit het liefst aan de rand van de kern. Bij de nieuwe opvanglocatie moet vooral de veiligheid goed geregeld zijn (74%).

De vijf belangrijkste punten die respondenten aan de gemeente willen meegeven over de opvang van vluchtelingen in de toekomst, zijn: (1) vluchtelingen moeten zich aanpassen aan de Nederlandse samenleving; (2) beperk de instroom van vluchtelingen waar mogelijk; (3) betrek inwoners bij het proces van besluitvorming; (4) vergeet de eigen inwoners niet, met name bij de huidige woningtekorten; en (5) de gemeente is goed bezig zoals ze het nu doen, en er heerst vertrouwen dat zij dit in de toekomst ook zullen doen.

Waarom denkt u bij het woord vluchtelingen? (n=1677)

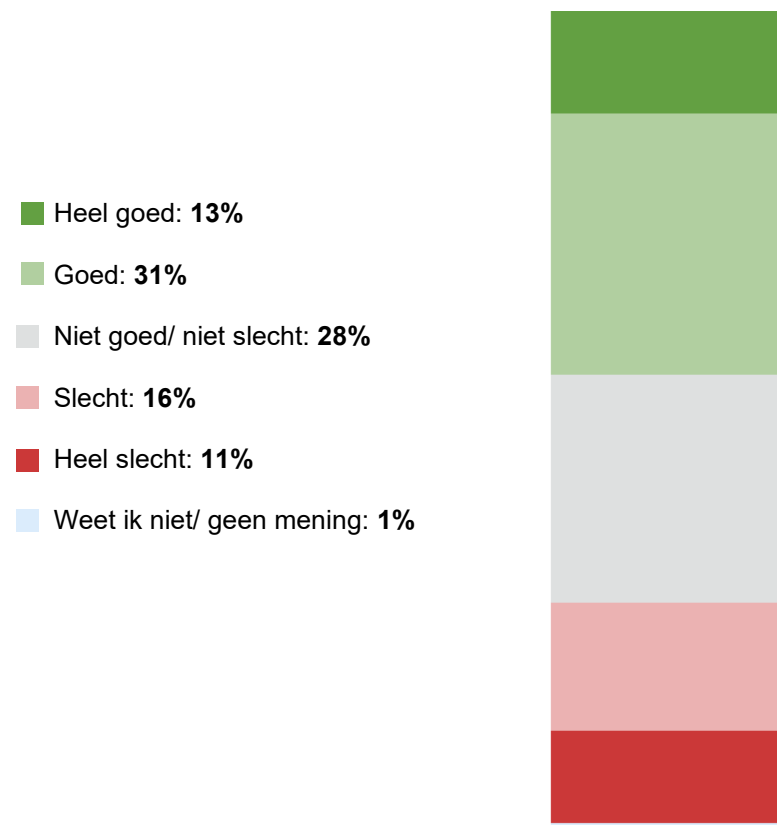
Meerdere antwoorden mogelijk

Samenvatting van de antwoorden bij anders, namelijk: De meerderheid denkt aan mensen die het eigen land ontvluchten om verschillende redenen. Zo werden oorlog, vervolging, (natuur)rampen en andere onveilige/onleefbare situaties veel genoemd. Daarnaast denken respondenten aan economische vluchtelingen (gelukzoekers) of aan alle drie de genoemde opties.

4 op de 10 respondenten vindt het (heel) goed dat Nederland vluchtelingen opvangt

Wat vindt u ervan dat Nederland vluchtelingen opvangt? (n=1677)

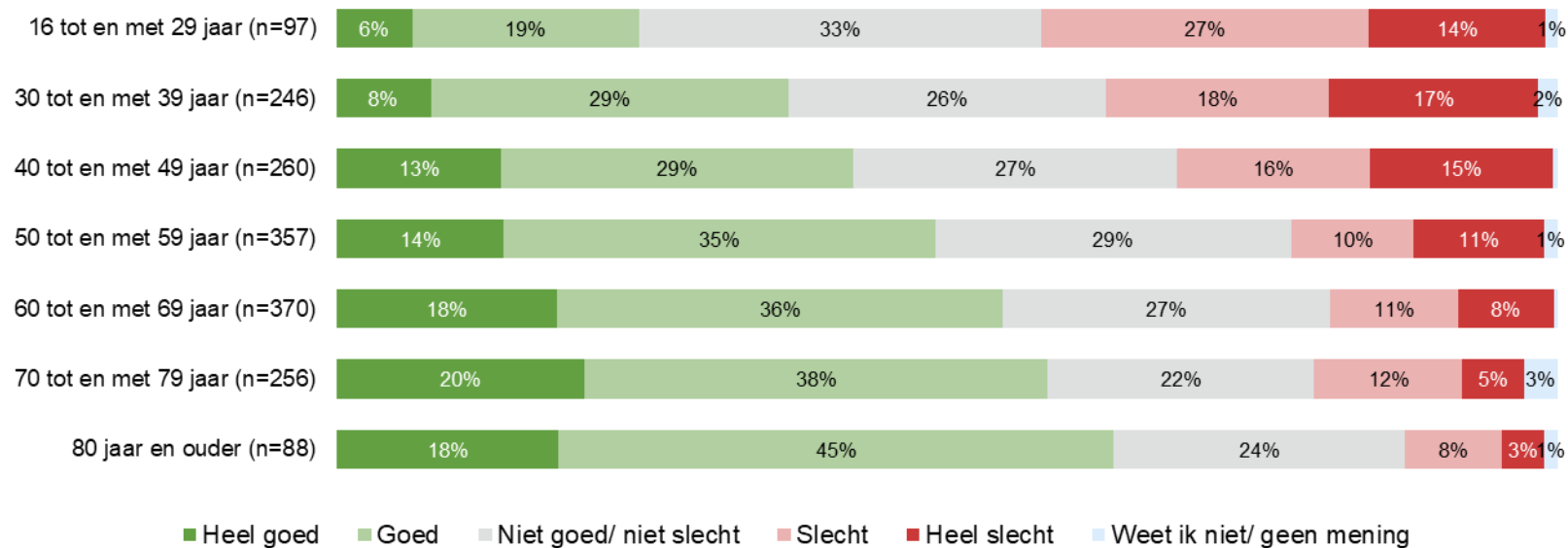
Samenvatting van de antwoorden bij (heel) goed: Respondenten geven aan dat elk mens in nood recht heeft op opvang en veiligheid; Nederland is hierin moreel verplicht, iedereen kan namelijk in moeilijkheden komen en men zou immers zelf ook zo behandeld willen worden. Wel geven respondenten hierbij aan dat de procedure van asielaanvraag sneller moet verlopen; er niet te veel vluchtelingen opgevangen moeten worden; er goede (internationale) afspraken gemaakt moeten worden, over o.a. verdeling; er onderscheid moet worden gemaakt tussen mensen in nood en economische vluchtelingen (gelukzoekers) / mensen uit veilige landen; dat vluchtelingen goed moeten integreren; weer teruggaan naar land van herkomst als het weer veilig is; zij goed begeleid en ondersteund worden; en zij geen voorrang krijgen op woningen.

Samenvatting van de antwoorden bij (heel) slecht: Er worden veel verschillende redenen genoemd waarom respondenten de opvang van vluchtelingen in Nederland (heel) slecht vinden. De meest voorkomende meningen zijn:

- Er worden te veel vluchtelingen opgevangen
- Er wordt te weinig/geen onderscheid gemaakt tussen 'echte' vluchtelingen en economische vluchtelingen
- Vluchtelingen zorgen voor overlast en een onveilig gevoel
- Vluchtelingen integreren te weinig in de Nederlandse samenleving, waardoor er parallelle samenlevingen en druk op de Nederlandse normen en waarden ontstaan
- De procedure van een asielaanvraag duurt te lang, waardoor vluchtelingen niet meer terug willen keren als zij geen asiel krijgen

Hoe ouder respondenten zijn, hoe vaker zij aangeven dat het (heel) goed is dat Nederland vluchtelingen opvangt

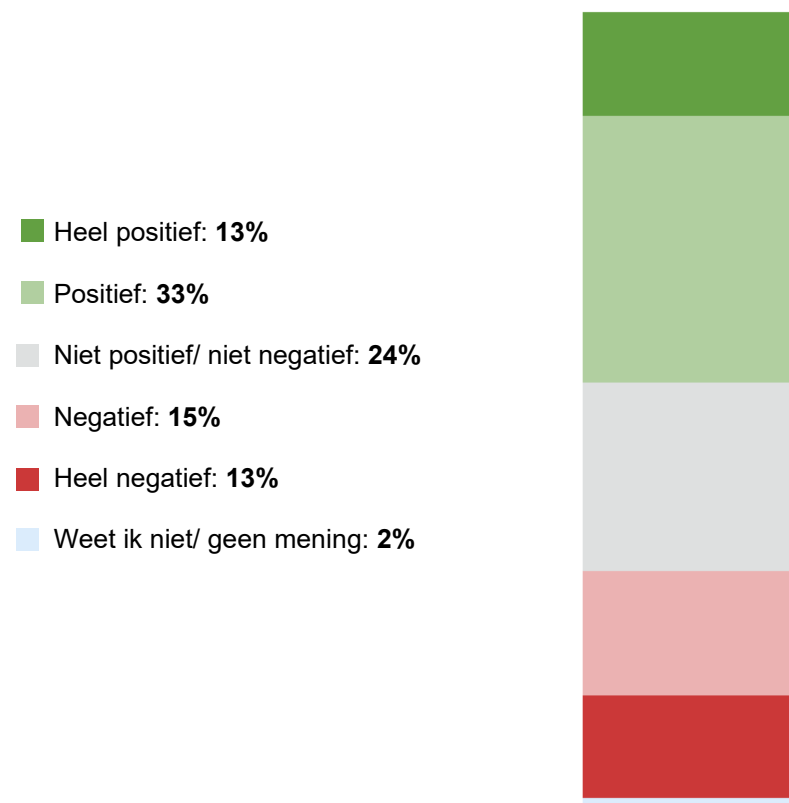
Wat vindt u ervan dat Nederland vluchtelingen opvangt?

	Heel goed	Goed	Niet goed/ niet slecht	Slecht	Heel slecht	Weet ik niet/ geen mening
16 tot en met 29 jaar (n=97)	6%	19%	33%	27%	14%	1%
30 tot en met 39 jaar (n=246)	8%	29%	26%	18%	17%	2%
40 tot en met 49 jaar (n=260)	13%	29%	27%	16%	15%	0%
50 tot en met 59 jaar (n=357)	14%	35%	29%	10%	11%	1%
60 tot en met 69 jaar (n=370)	18%	36%	27%	11%	8%	0%
70 tot en met 79 jaar (n=256)	20%	38%	22%	12%	5%	3%
80 jaar en ouder (n=88)	18%	45%	24%	8%	3%	1%

Ongeveer 5 op de 10 respondenten vindt het (heel) goed dat gemeente Wierden vluchtelingen opvangt

Wat vindt u ervan dat gemeente Wierden vluchtelingen opvangt? (n=1677)

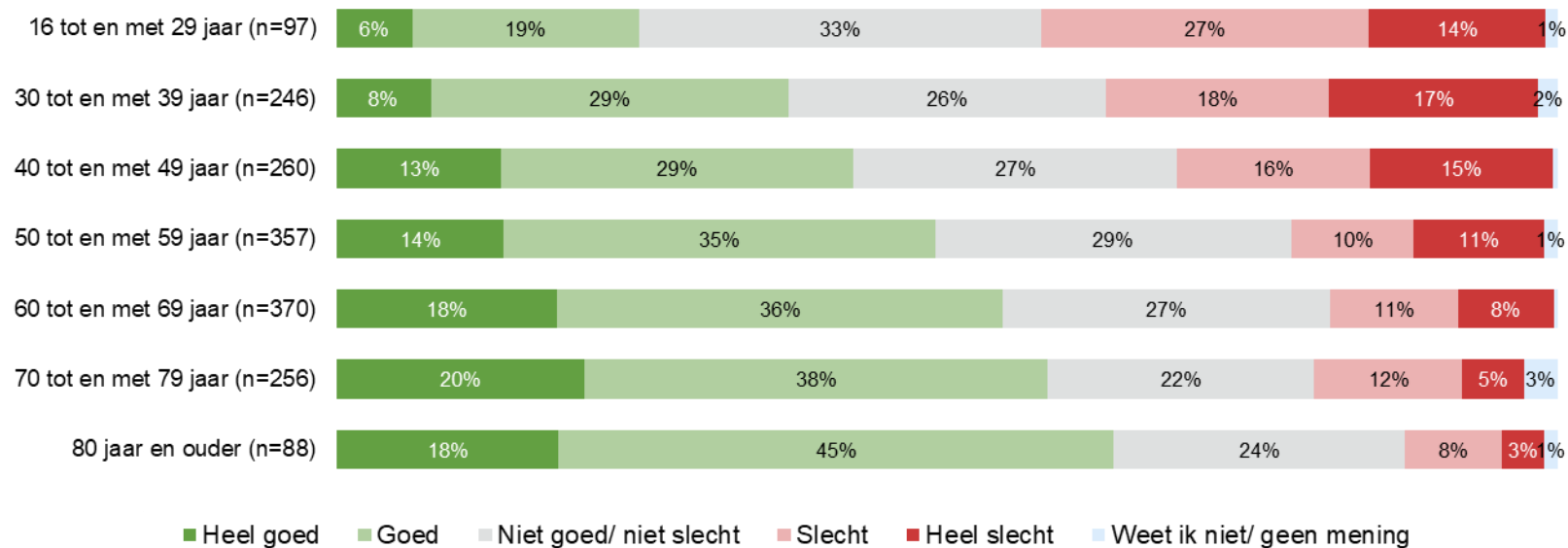
Samenvatting van de antwoorden bij (heel) positief: Respondenten geven aan dat het opvangen van mensen in nood (moreel) verplicht is, het gaat immers om mensen. Elke gemeente moet hierin zijn steentje bijdragen. Dit vergt een eerlijke verspreiding over gemeenten. Respondenten stellen hierbij wel als voorwaarde dat dit niet ten koste gaat van woningen voor de eigen inwoners; het er niet te veel worden; en het gaat om 'echte' vluchtelingen en geen economische vluchtelingen (gelukzoekers)

Samenvatting van de antwoorden bij (heel) negatief: Respondenten geven verschillende redenen waarom zij de opvang van vluchtelingen in de gemeente Wierden (heel) negatief vinden. De meest voorkomende meningen zijn:

- Vluchtelingen krijgen voorrang op de huizenmarkt ten opzichte van de jongeren in de gemeente
- Er worden te veel vluchtelingen opgevangen in de gemeente
- (Jonge) vluchtelingen veroorzaken overlast, zorgen voor een onveilig gevoel en plegen criminaliteit
- Vluchtelingen passen zich niet aan de Nederlandse normen en waarden
- Het opvangen van vluchtelingen kost de gemeente geld, dat indirect bij de inwoners vandaan komt

Hoe ouder respondenten zijn, hoe vaker zij aangeven dat het (heel) goed is dat gemeente Wierden vluchtelingen opvangt

Wat vindt u ervan dat Wierden vluchtelingen opvangt?

	Heel goed	Goed	Niet goed/ niet slecht	Slecht	Heel slecht	Weet ik niet/ geen mening
16 tot en met 29 jaar (n=97)	6%	19%	33%	27%	14%	1%
30 tot en met 39 jaar (n=246)	8%	29%	26%	18%	17%	2%
40 tot en met 49 jaar (n=260)	13%	29%	27%	16%	15%	0%
50 tot en met 59 jaar (n=357)	14%	35%	29%	10%	11%	1%
60 tot en met 69 jaar (n=370)	18%	36%	27%	11%	8%	0%
70 tot en met 79 jaar (n=256)	20%	38%	22%	12%	5%	3%
80 jaar en ouder (n=88)	18%	45%	24%	8%	3%	1%

In Wierden is de houding ten opzicht van vluchtelingen het meest positief

Wat vindt u ervan dat gemeente Wierden vluchtelingen opvangt? (n=1677)

	Enter (n=451)	Hoge Hexel (n=45)	Notter (n=19)	Wierden (n=1088)	Zuna (n=14)
Heel positief	12%	16%	14%	14%	0%
Positief	32%	34%	33%	35%	9%
Niet positief/ niet negatief	20%	25%	9%	24%	51%
Negatief	16%	17%	18%	15%	0%
Heel negatief	18%	9%	23%	11%	40%
Weet ik niet/ geen mening	2%	0%	4%	2%	0%

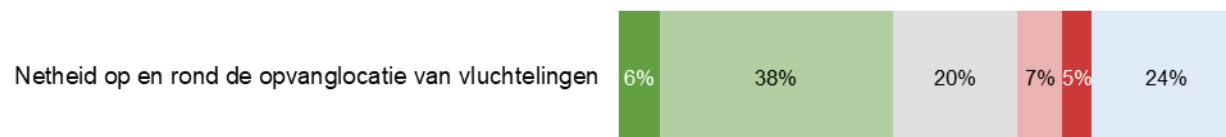
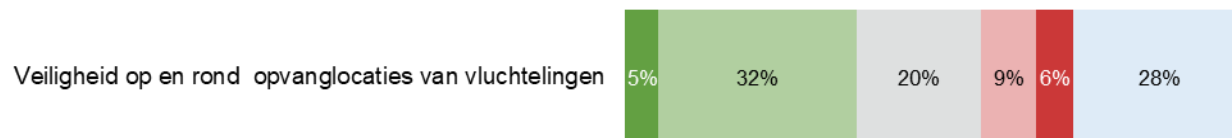
Hiernaast ziet u de resultaten per kern. De resultaten van Hoge Hexel, Notter en Zuna zijn indicatief door het relatief lage aantal deelnemers.

In Wierden is men het meest positief over de opvang van vluchtelingen in de gemeente. 49% is (heel) positief, dat is 44% in Enter. In Wierden is 26% (heel) negatief in Enter is dit percentage hoger namelijk 34%.

Ongeveer 4 op de 10 respondenten vindt de veiligheid en de netheid rond de opvanglocatie van vluchtelingen (heel) goed

Op dit moment worden in gemeente Wierden Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers opgevangen. Zij worden op verschillende locaties opgevangen.

Wat vindt u van de volgende onderwerpen bij de opvang van vluchtelingen in gemeente Wierden? (n=1677)

■ Heel goed ■ Goed ■ Niet goed/ niet slecht ■ Slecht ■ Heel slecht ■ Weet ik niet/ geen mening

	Heel goed	Goed	Niet goed/ niet slecht	Slecht	Heel slecht	Weet ik niet/ geen mening
Veiligheid op en rond opvanglocaties van vluchtelingen	5%	32%	20%	9%	6%	28%
Netheid op en rond de opvanglocatie van vluchtelingen	6%	38%	20%	7%	5%	24%

Samenvatting van de antwoorden bij (heel) slecht bij de stelling over veiligheid: Respondenten geven aan dat het gevoel van veiligheid in de gemeente afneemt, omdat er veelal (jonge) mannen in de opvanglocaties zitten. Doordat zij niet mogen werken/naar school gaan bevinden zij zich veel op straat. Respondenten vinden dat zij zich asociaal gedragen en intimiderend overkomen (met name tegenover (jonge) vrouwen). Vooral 's avonds en 's nachts blijkt dit voor een gevoel van onveiligheid te zorgen. Het niet spreken van de Nederlandse taal speelt hierin een rol. Daarnaast geven respondenten aan dat een gebrek aan toezicht en controle het gevoel van onveiligheid vergroot.

Samenvatting van de antwoorden bij (heel) slecht bij de stelling over netheid: Respondenten vinden dat vluchtelingen veel zwerfvuil achterlaten, bijvoorbeeld in de berm, op straat in het centrum en in natuurgebieden. Ook geven respondenten aan dat de opvanglocatie er rommelig uitziet; het wordt slecht onderhouden, zowel de tuin als de gebouwen/caravans. Er worden bedrijven ingehuurd om dit te onderhouden, in plaats van de bewoners zelf. Door grote doeken die zijn opgehangen bij de opvanglocaties en de aankleding geeft de locatie volgens respondenten een onverzorgd beeld.

Wilt u de gemeente nog wat meegeven over de opvang van vluchtelingen zoals dit op dit moment is in de gemeente Wierden? (n=795)

26% reageerde positief

Respondenten geven aan dat de opvang zoals die nu is goed geregeld en netjes is; weinig overlast veroorzaakt en dat de gemeente open moet staan voor vluchtelingen in de toekomst. De belangrijkste verbeterpunten voor de gemeente die respondenten hierbij noemen zijn:

- Help vluchtelingen bij het integreren. Voornamelijk verkeersregels en de Nederlandse taal werden hierbij veel genoemd.
- Bevorder integratie door gespreide, kleinschalige opvang in het centrum, zodat vluchtelingen zich tussen de Wierdense samenleving bevinden.
- Opvanglocaties buitenaf hebben een negatief effect op jongeren. Laat ze meedoen aan activiteiten, sport, vrijwilligerswerk etc. Hiermee denken respondenten dat de overlast op straat afneemt.
- Heb ook oog voor vluchtelingen uit een ander land dan Oekraïne. Respondenten geven aan dat zij ook een veilige omgeving verdienen
- Er kunnen meer vrijwilligers/buddy's worden ingezet om vluchtelingen te begeleiden bij de 'normale' dagelijkse gang van zaken
- Zorg voor meer contactmogelijkheden tussen vluchtelingen en inwoners
- Wees ruimhartig met woningen. De woonunits zijn te klein.

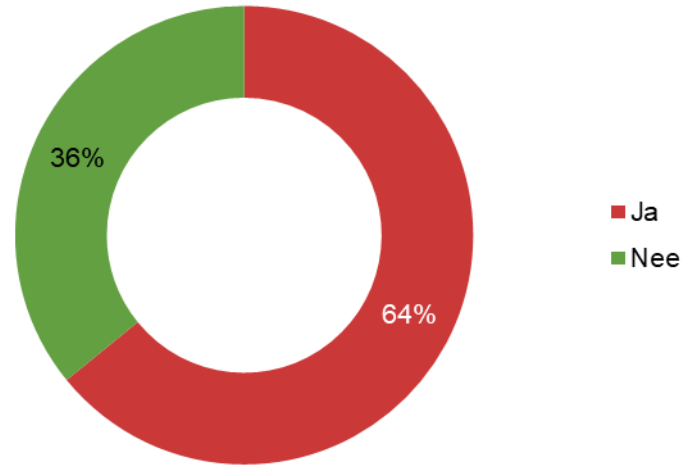
74% reageerde negatief

Respondenten noemen verschillende aandachtspunten voor de gemeente. De meest genoemde punten zijn:

- De gemeente vangt al genoeg vluchtelingen op; toekomstige opvang is niet nodig. Vooral (jonge) mannen worden veel genoemd.
- Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen 'echte' vluchtelingen en economische vluchtelingen (gelukzoekers) of vluchtelingen uit veilige landen
- Er zijn meer controles nodig om overlast en onveiligheid te voorkomen. Bij misverstanden moet een zero-tolerance beleid gelden, waarmee ze uit de opvanglocatie worden gezet
- Kijk eerst of opvang in de regio (eigen land van herkomst) mogelijk is
- Opvang moet tijdelijk zijn. Zodra een land weer veilig is, moeten vluchtelingen weer terug
- De gemeente moet prioriteit geven aan problemen van eigen inwoners, met name de woningnood wordt veel genoemd.
- Vluchtelingen moeten zich beter aanpassen aan de Nederlandse samenleving
- Zorg voor een goede en tijdige communicatie met inwoners en wees transparant
- Geef vluchtelingen niet te veel luxe artikelen

Nagenoeg twee derde van de respondenten heeft zorgen over de toekomstige opvang van vluchtelingen

De volgende vragen gaan over de opvang van vluchtelingen in gemeente Wierden in de toekomst.
Heeft u zorgen over de opvang van vluchtelingen in de gemeente Wierden? (n=1677)

De meeste respondenten maken zich zorgen over het aantal vluchtelingen dat in de toekomst zal worden opgevangen

Welke zorgen heeft u over opvang van vluchtelingen in gemeente Wierden? (n=1024)

Top 5 meest genoemde zorgen

1. Toename in hoeveelheid
2. Overlast, onveiligheid en criminaliteit
3. Woningtekort
4. (Jonge) mannen
5. Culturele verschillen

En wat kan de gemeente doen om deze zorgen weg te nemen? (n=951)

Top 5 meest genoemde oplossingen

1. Geen vluchtelingen meer opnemen (met name geen (jonge) mannen)
2. Goed onderscheid maken tussen 'echte' vluchtelingen en economische vluchtelingen (gelukzoekers) / vluchtelingen uit veilige landen
3. Betere controle en handhaving op regels en afspraken
4. Begeleiding bij integratie en ondersteuning naar werk en dagbesteding
5. Betere communicatie en informatievoorziening vanuit gemeente met inwoners en vluchtelingen

De helft van de respondenten ziet 'iets kunnen betekenen voor mensen in nood' als kans bij de opvang van vluchtelingen

Welke kansen ziet u als het gaat om de opvang van vluchtelingen in de gemeente Wierden? (n=1677)

Meerdere antwoorden mogelijk

Samenvatting van antwoorden bij 'Anders, namelijk': Naast veel protestantwoorden, zien we ook enkele positieve antwoorden. Bijvoorbeeld als blijkt dat het geen tijdelijke vluchtelingen zijn en ze uitzicht hebben op een verblijfsvergunning, moeten zij meer kansen krijgen betrokken te worden bij de samenleving, door bijvoorbeeld werk, baangericht onderwijs en verder kijken naar de mens.

Hoe jonger respondenten zijn, hoe minder vaak zij kansen zien bij het opvangen van vluchtelingen

Welke kansen ziet u als het gaat om de opvang van vluchtelingen in de gemeente Wierden? (n=1674)

Meerdere antwoorden mogelijk

	16 tot en met 29 jaar (n=97)	30 tot en met 39 jaar (n=246)	40 tot en met 49 jaar (n=260)	50 tot en met 59 jaar (n=357)	60 tot en met 69 jaar (n=370)	70 tot en met 79 jaar (n=256)	80 jaar en ouder (n=88)
Iets kunnen betekenen voor mensen in nood	47%	39%	46%	45%	52%	54%	63%
Een baan zodat tekort aan personeel in Nederland minder wordt	23%	16%	24%	22%	33%	36%	49%
Ik zie geen kansen	36%	44%	38%	34%	31%	23%	11%
Beter besef van wat er in de wereld speelt	25%	18%	20%	23%	26%	34%	39%
Kennis maken met andere culturen	21%	11%	20%	18%	19%	23%	28%
Meer diversiteit (verschillen) in de samenleving	13%	11%	14%	15%	16%	13%	14%
Meer werkgelegenheid (banen bij opvanglocaties)	5%	7%	12%	10%	15%	20%	28%
Weet ik niet/ geen mening	3%	4%	2%	5%	3%	4%	2%
Anders, namelijk:	5%	4%	4%	4%	4%	2%	6%

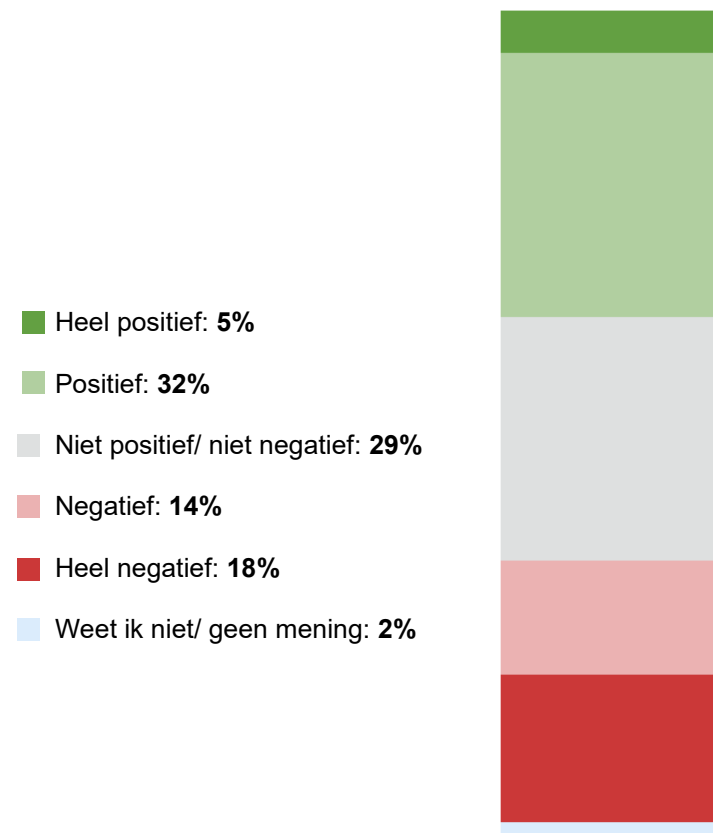
8 op de 10 respondenten geeft aan dat opvang van vluchtelingen niet ten koste mag gaan van woningen voor inwoners

Wat vindt u van de stellingen hieronder? (n=1676)

	Helemaal mee eens	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Helemaal oneens	Weet ik niet/ geen mening
Vluchtelingen moeten bijdragen aan de samenleving (bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk te doen)	53%	34%	6%	2%	2%	2%
Vluchtelingen moeten integreren in de samenleving (aanpassen in de samenleving; door mee te doen met de inwoners met verenigingen, sporten, leren van de Nederlandse taal enzovoort)	51%	34%	7%	2%	4%	2%
De opvang van vluchtelingen mag niet ten koste gaan van woningen voor inwoners	62%	20%	12%	5%	1%	1%
De samenleving moet ervoor zorgen dat vluchtelingen zich welkom voelen in de gemeente	18%	38%	20%	9%	11%	4%
Vluchtelingen maken de samenleving mooier met meer culturen	4%	20%	26%	18%	26%	6%

4 op de 10 respondenten vindt het (heel) positief als de gemeente in de toekomst meer vluchtelingen uit Oekraïne opvangt

Wat vindt u ervan als de gemeente in de toekomst meer vluchtelingen uit Oekraïne opvangt? (n=1676)

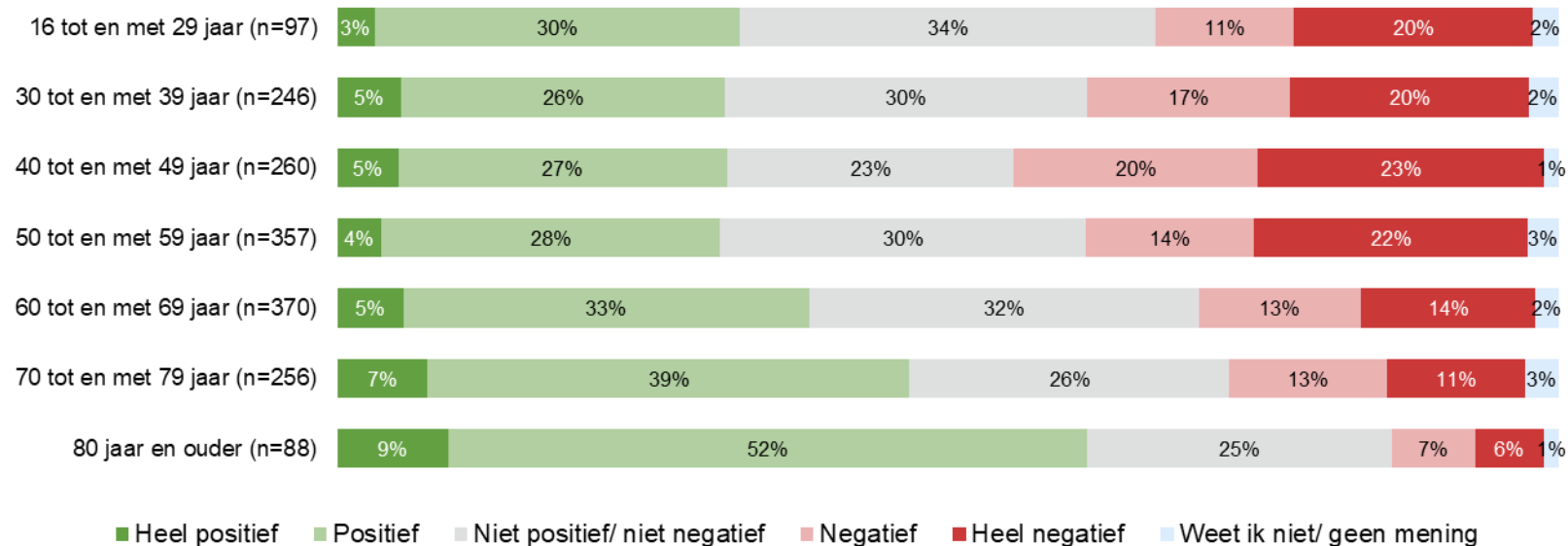

Samenvatting van de antwoorden bij (heel) positief: Iedereen in nood verdient een veilige omgeving, wordt veel als antwoord gegeven. Daarbij wordt veelal aangegeven dat vluchtelingen uit Oekraïne dezelfde westerse cultuur hebben, waardoor er minder spanningen ontstaan door cultuurverschillen. Ook vinden respondenten dat vluchtelingen uit Oekraïne minder overlast en problemen geven. Veel respondenten geven aan dat vluchtelingen uit Oekraïne zich netjes gedragen en goed integreren.

Samenvatting van de antwoorden bij (heel) negatief: Veel respondenten geven aan dat er al genoeg vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen en dat de meeste vluchtelingen ook in delen van het land kunnen worden opgevangen waar geen oorlog heerst. Respondenten denken dat het opvangen van vluchtelingen ten koste gaat van woningen voor lokale jeugd en kost de inwoners van de gemeente geld. Daarnaast wordt aangegeven dat het opvangen van vluchtelingen zorgt voor overlast, waarmee het gevoel van veiligheid afneemt.

Oudere respondenten vinden het opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne in de toekomst vaker (heel) positief dan jongere respondenten

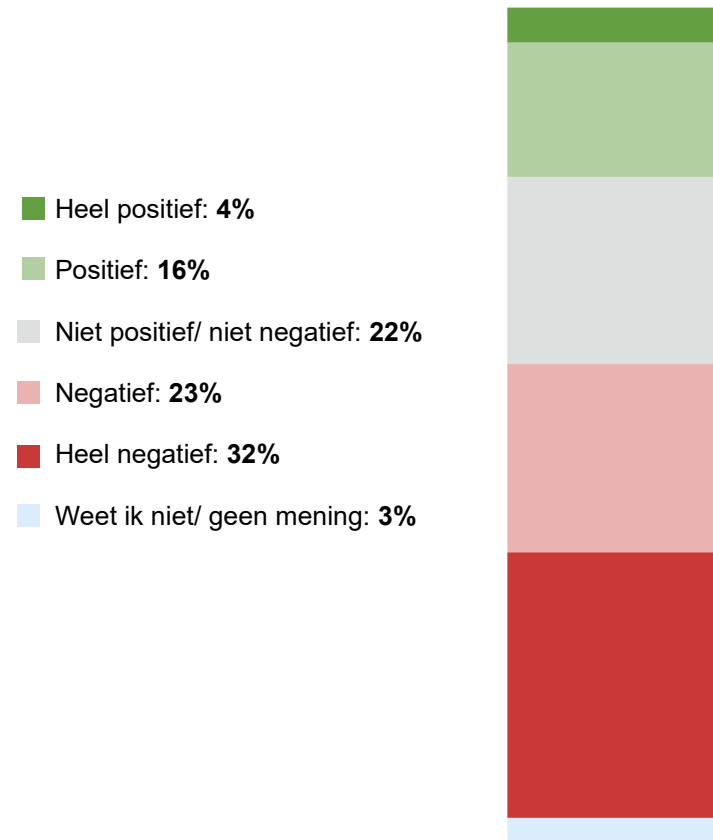
Wat vindt u ervan als de gemeente in de toekomst meer vluchtelingen uit Oekraïne opvangt?

	Heel positief	Positief	Niet positief/niet negatief	Negatief	Heel negatief	Weet ik niet/geen mening
16 tot en met 29 jaar (n=97)	3%	30%	34%	11%	20%	2%
30 tot en met 39 jaar (n=246)	5%	26%	30%	17%	20%	2%
40 tot en met 49 jaar (n=260)	5%	27%	23%	20%	23%	1%
50 tot en met 59 jaar (n=357)	4%	28%	30%	14%	22%	3%
60 tot en met 69 jaar (n=370)	5%	33%	32%	13%	14%	2%
70 tot en met 79 jaar (n=256)	7%	39%	26%	13%	11%	3%
80 jaar en ouder (n=88)	9%	52%	25%	7%	6%	1%

Ruim de helft vindt het (heel) negatief als de gemeente in de toekomst meer minderjarige vluchtelingen opvangt

Wat vindt u ervan als de gemeente in de toekomst meer minderjarige vluchtelingen opvangt? (n=1676)

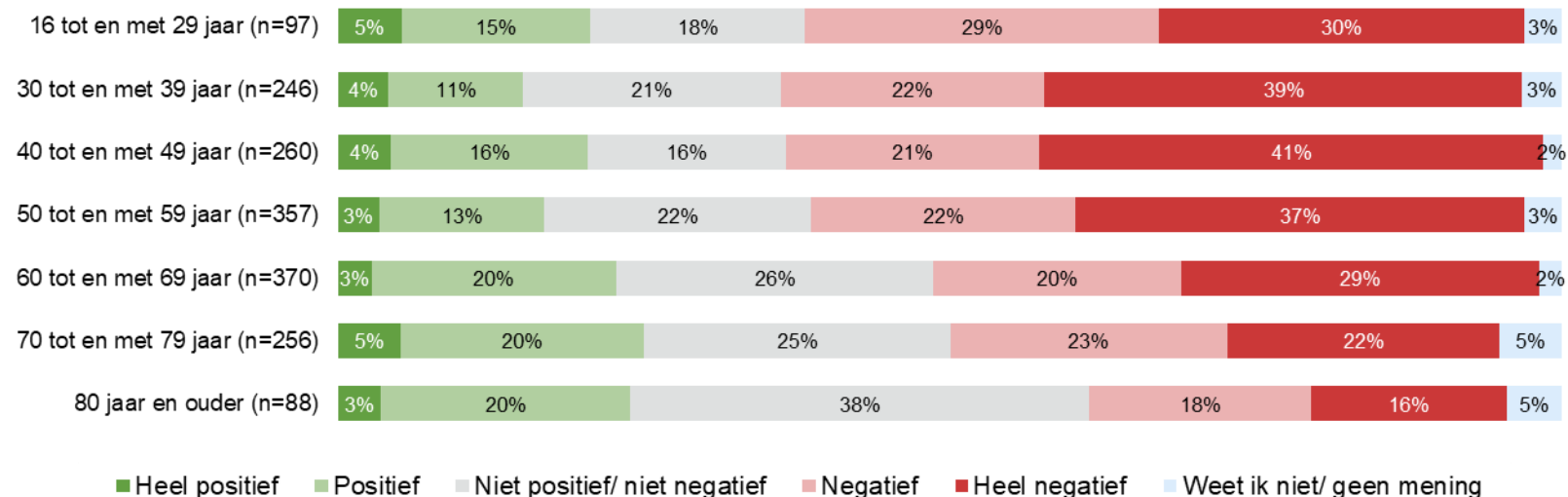

Samenvatting van de antwoorden bij (heel) positief: Omdat het hier gaat om minderjarige alleenstaande vluchtelingen, geven respondenten aan dat zij een groter verantwoordelijkheidsgevoel voelen tegenover deze groep. Het betreft een kwetsbare groep die (nog) niet zelfredzaam is, waarmee zij extra aandacht, zorg en begeleiding nodig hebben. Wel geven respondenten aan dat er goede begeleiding nodig is om te voorkomen dat zij overlast veroorzaken, bijvoorbeeld door een goede dagbesteding.

Samenvatting van de antwoorden bij (heel) negatief: Dat minderjarige alleenstaande vluchtelingen voor veel problemen zorgen, is een veel gegeven antwoord. Voorbeelden die genoemd worden zijn: criminaliteit; overlast; gevoel van onveiligheid; hanggedrag; verslavingen; en (seksuele) intimidatie jegens (jonge) vrouwen. Dit blijkt met name betrekking te hebben op (jonge) mannen. Daarnaast wordt veel genoemd dat er angst bestaat voor gezinshereniging en daarmee economische vluchtelingen (gelukzoekers) misbruik maken van de Nederlandse asielprocedure. Ook dat het huidige aantal opgevangen vluchtelingen in de gemeente al genoeg is, is een veel gegeven antwoord.

Hoe ouder respondenten zijn, hoe minder vaak zij (heel) negatief zijn over het opvangen van minderjarige vluchtelingen in de toekomst

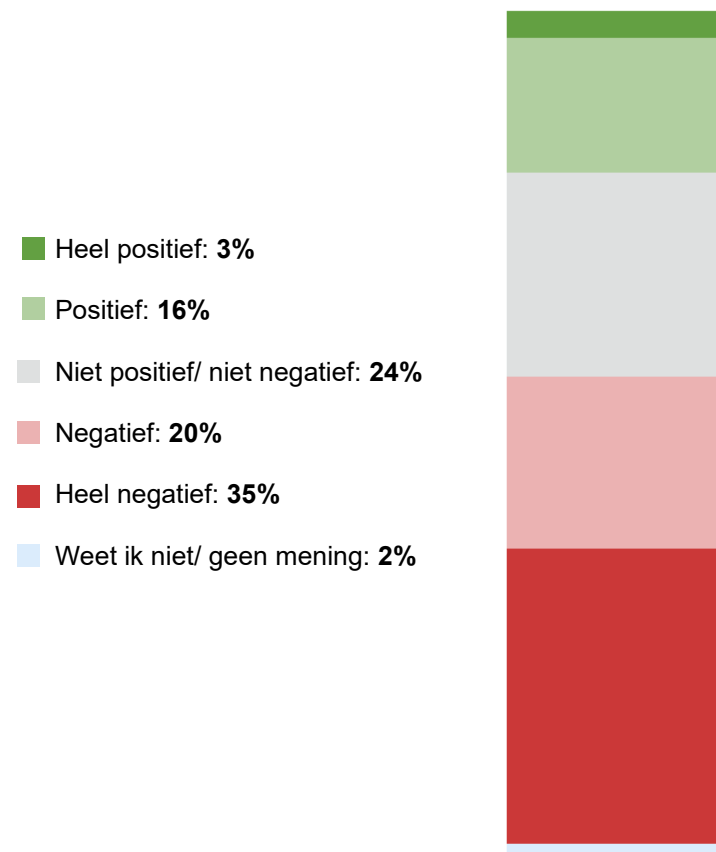
Wat vindt u ervan als de gemeente in de toekomst meer minderjarige vluchtelingen opvangt?

	Heel positief	Positief	Niet positief/niet negatief	Negatief	Heel negatief	Weet ik niet/geen mening
16 tot en met 29 jaar (n=97)	5%	15%	18%	29%	30%	3%
30 tot en met 39 jaar (n=246)	4%	11%	21%	22%	39%	3%
40 tot en met 49 jaar (n=260)	4%	16%	16%	21%	41%	2%
50 tot en met 59 jaar (n=357)	3%	13%	22%	22%	37%	3%
60 tot en met 69 jaar (n=370)	3%	20%	26%	20%	29%	2%
70 tot en met 79 jaar (n=256)	5%	20%	25%	23%	22%	5%
80 jaar en ouder (n=88)	3%	20%	38%	18%	16%	5%

Ruim 5 op de 10 respondenten vindt het (heel) negatief als de gemeente in de toekomst meer asielzoekers opvangt

Wat vindt u ervan als de gemeente in de toekomst meer asielzoekers opvangt? (n=1676)

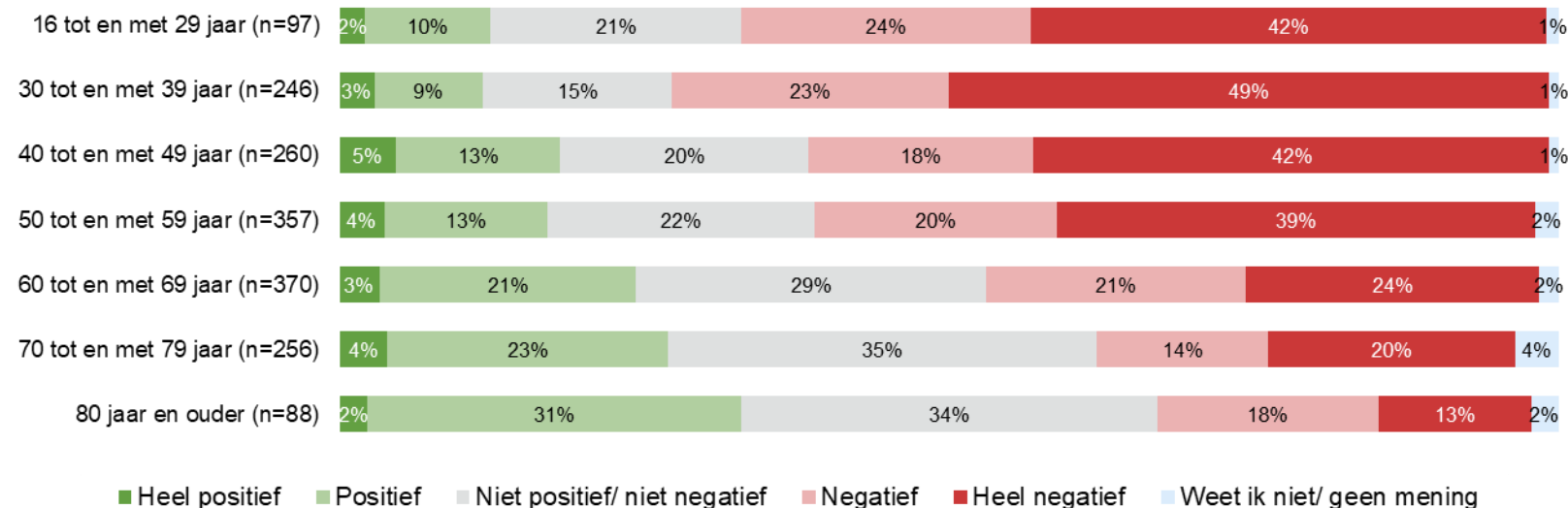
Respondenten antwoorden dat het menselijk is om mensen in nood op te vangen als dit nodig is, de gemeente moet dan haar steentje bijdragen. Zij hebben immers ook een veilige omgeving nodig. Hierbij worden een eerlijke verdeling over Europa en Nederlandse gemeenten; goede begeleiding; en het niet toelaten van economische vluchtelingen als voorwaarden genoemd.

Veel respondenten geven allereerst aan dat het opvangen van meer asielzoekers zal leiden tot een toename in criminaliteit en overlast en een afname in het gevoel van veiligheid en saamhorigheid. Doordat de procedure van asielaanvraag te lang duurt, bestaat er een grotere kans op overlast en onrust denken respondenten.

Ten tweede worden er al veel vluchtelingen opgevangen, dit wordt volgens respondenten anders te veel. Ook vinden zij dat er te weinig controle plaatsvindt of het 'echte' vluchtelingen zijn of economische vluchtelingen/ vluchtelingen uit veilige landen. Het opvangen van meer asielzoekers gaat daarbij volgens respondenten ook ten koste van woningen voor lokale jeugd en zorgt voor druk op de sociale zekerheid. Cultuurverschillen en het minder goed integreren van asielzoekers, zorgt bij respondenten voor zorgen. Opvang in de regio van herkomstland of goede begeleiding worden hierbij als oplossingen aangeboden.

Hoe ouder respondenten zijn, hoe minder vaak zij (heel) negatief zijn over het opvangen van asielzoekers in de toekomst

Wat vindt u ervan als de gemeente in de toekomst meer asielzoekers opvangt?

	Heel positief	Positief	Niet positief/niet negatief	Negatief	Heel negatief	Weet ik niet/geen mening
16 tot en met 29 jaar (n=97)	2%	10%	21%	24%	42%	1%
30 tot en met 39 jaar (n=246)	3%	9%	15%	23%	49%	1%
40 tot en met 49 jaar (n=260)	5%	13%	20%	18%	42%	1%
50 tot en met 59 jaar (n=357)	4%	13%	22%	20%	39%	2%
60 tot en met 69 jaar (n=370)	3%	21%	29%	21%	24%	2%
70 tot en met 79 jaar (n=256)	4%	23%	35%	14%	20%	4%
80 jaar en ouder (n=88)	2%	31%	34%	18%	13%	2%

De inwoners uit Enter hebben over het algemeen een wat negatievere houding ten aanzien van het opvangen van meer vluchtelingen in de toekomst

Wat vindt u ervan als de gemeente in de toekomst meer asielzoekers opvangt? (n=1676)

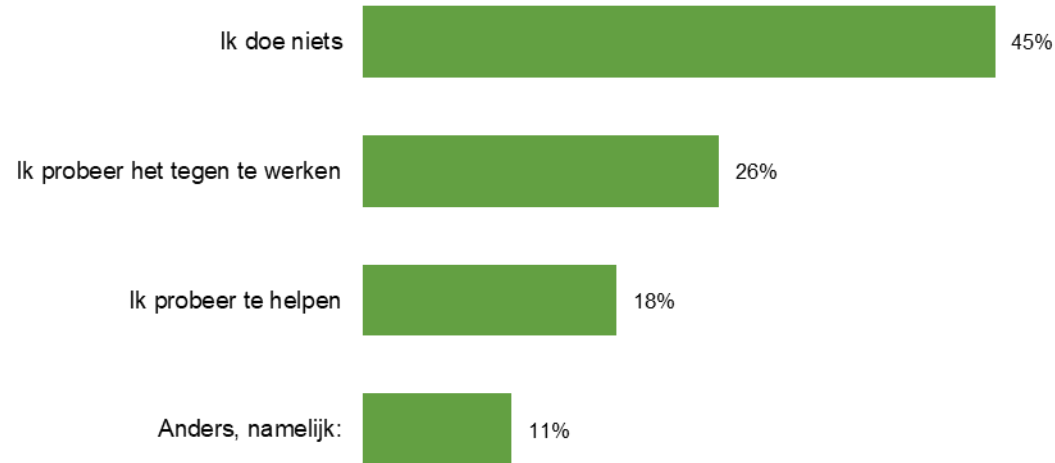
	Enter (n=451)	Hoge Hexel (n=45)	Notter (n=19)	Wierden (n=1088)	Zuna (n=14)
Heel positief	4%	0%	0%	3%	0%
Positief	11%	21%	18%	18%	0%
Niet positief/ niet negatief	24%	33%	33%	24%	31%
Negatief	22%	12%	17%	20%	20%
Heel negatief	37%	31%	32%	33%	50%
Weet ik niet/ geen mening	2%	2%	0%	1%	0%

Hiernaast ziet u de resultaten per kern. De resultaten van Hoge Hexel, Notter en Zuna zijn indicatief door het relatief lage aantal deelnemers.

De inwoners uit Enter zijn hebben een wat negatievere houding ten aanzien van het opvangen van meer vluchtelingen in de toekomst. In Enter is 59% (heel) negatief over de opvang van meer vluchtelingen. In Wierden is dit percentage 53%.

Ruim 4 op de 10 respondenten doet niets als de gemeente in de toekomst meer vluchtelingen opvangt

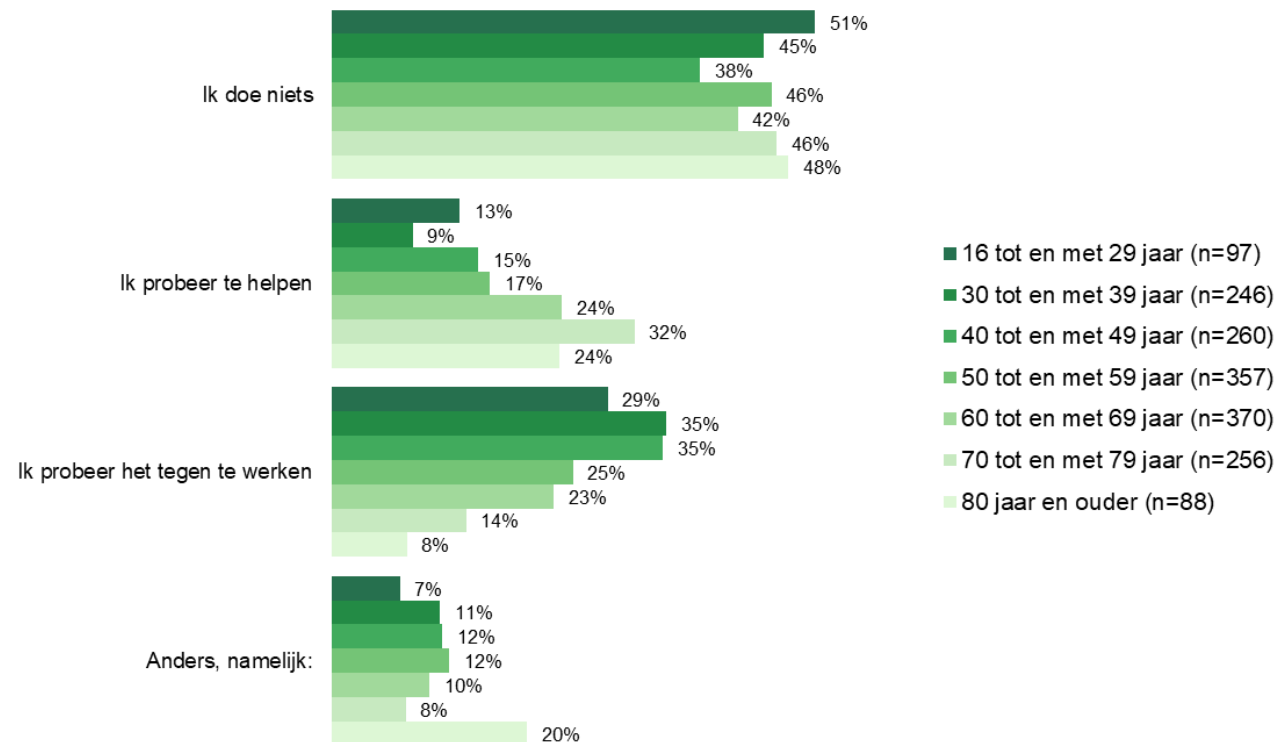
Stel, de gemeente Wierden vangt in de toekomst meer vluchtelingen op. Wat past dan het beste bij u? (n=1675)

Samenvatting van de antwoorden bij 'Anders, namelijk': Veel respondenten geven aan dat ze nog niet kunnen zeggen wat ze zouden doen en dat het afhangt van de situatie. Hierbij worden verschillende factoren genoemd: hoeveelheid; locatie; instelling van mensen zelf, oorsprong, gedrag van de vluchtelingen en het type vluchteling (vluchteling, asielzoeker, statushouder). Daarnaast geeft een enkeling aan dat ze wel zouden willen helpen, maar er niks over horen/zien, waardoor ze denken dat dit niet nodig is.

Oudere respondenten proberen vaker te helpen en jongere respondenten proberen het sneller tegen te werken

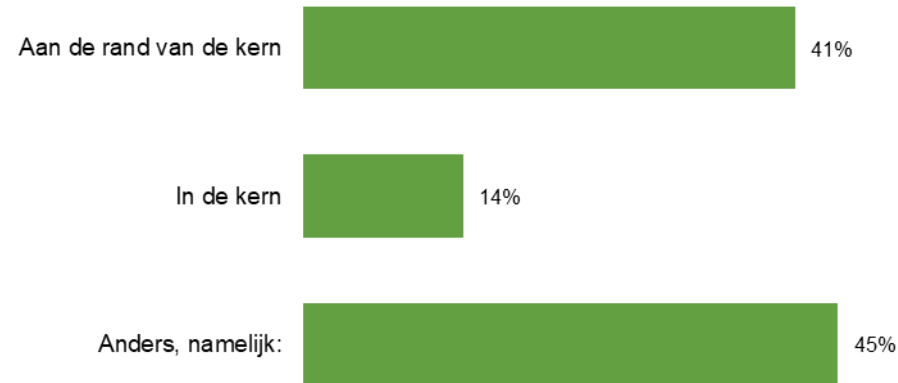
Stel, de gemeente Wierden vangt in de toekomst meer vluchtelingen op. Wat past dan het beste bij u?

	16 tot en met 29 jaar (n=97)	30 tot en met 39 jaar (n=246)	40 tot en met 49 jaar (n=260)	50 tot en met 59 jaar (n=357)	60 tot en met 69 jaar (n=370)	70 tot en met 79 jaar (n=256)	80 jaar en ouder (n=88)
Ik doe niets	51%	45%	38%	46%	42%	46%	48%
Ik probeer te helpen	13%	9%	15%	17%	24%	32%	24%
Ik probeer het tegen te werken	29%	35%	35%	25%	23%	14%	8%
Anders, namelijk:	7%	11%	12%	12%	10%	8%	20%

2 op de 5 respondenten vindt een opvanglocatie aan de rand van de kern het beste

Stel, er is een locatie nodig voor de opvang van meer vluchtelingen in de gemeente. Wat vindt u dan het beste? (n=1675)

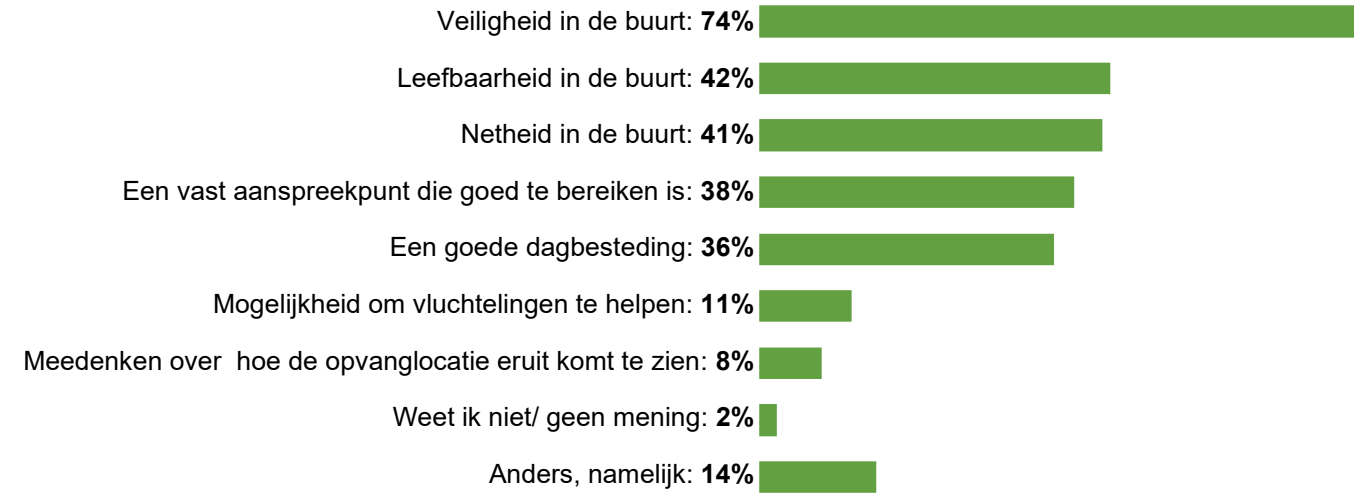

Samenvatting van de antwoorden bij 'Anders, namelijk': Het meest gegeven antwoord is buiten de kern of geen opvanglocaties meer. Daarentegen geven ook respondenten aan dat beide antwoorden zouden kunnen en/of dat ze geen voorkeur hebben. Hierbij wordt vaak vermeld dat ze liever kleinschalige, verspreide opvanglocaties over de gemeente, omdat dit zorgt voor een betere integratie, maar ook zodat de veiligheid kan worden gewaarborgd en overlast kan worden voorkomen. Ook geven veel respondenten aan dat het afhangt van het type vluchteling, het aantal en de locatie. Daarnaast zien respondenten uitbreiding van huidige opvanglocaties als oplossing voor opvangplekken in de toekomst. Concrete opvanglocaties die genoemd werden zijn: De oude Passie en de Violenhoeksweg.

Driekwart van de respondenten vindt dat de veiligheid in de buurt van de opvanglocatie goed geregeld moet zijn

Stel, er komt een opvanglocatie in uw buurt. Wat moet er goed geregeld zijn als er een opvanglocatie in uw buurt komt? (n=1675)

U kunt maximaal drie antwoorden kiezen

Samenvatting van de antwoorden bij 'Anders, namelijk': Handhaving bij problemen en controle en toezicht op regels en gedrag worden vaak genoemd. Daarnaast worden respondenten graag betrokken bij het proces, door middel van inspraak, voldoende informatie, goede en transparante communicatie en een vast aanspreekpunt bij de gemeente. Ook zien respondenten vluchtelingen graag meedraaien in de maatschappij door (vrijwilligers)werk te doen. Daarnaast willen sommige respondenten mogelijkheden tot interactie tussen vluchtelingen en huidige bewoners, waarbij anderen liever een avondklok ingesteld zien om overlast te voorkomen.

Het aanpassen aan de Nederlandse samenleving en het beperken van de instroom van vluchtelingen zijn de meest gegeven antwoorden

Wilt u verder nog iets kwijt aan de gemeente over de toekomstige opvang van vluchtelingen in de gemeente Wierden? (n= 670)

Top 5 meest genoemde antwoorden

- 1. Aanpassen aan de samenleving:** Veel respondenten geven aan dat vluchtelingen zich moeten aanpassen aan de Nederlandse cultuur. Vooral het leren van de Nederlandse taal werd veel genoemd. Ook werd veel genoemd dat mensen moeten participeren in de maatschappij, bijvoorbeeld door te werken, naar school te gaan of vrijwilligerswerk te doen. Zo wordt verveling en daarmee het veroorzaken van overlast op straat voorkomen en komt de leefbaarheid en veiligheid van andere inwoners niet onder druk te staan. Hierbij worden vooral een goede begeleiding en ondersteuning, zodat het soepel verloopt, als voorwaarden genoemd.
- 2. Beperk de instroom van vluchtelingen:** Respondenten geven aan dat de gemeente Wierden al genoeg vluchtelingen opvangt en dit in de toekomst qua aantallen niet meer hoeft te worden. In ieder geval niet meer dan volgens het Rijk verplicht wordt gesteld. Het moet namelijk beheersbaar blijven en te handhaven zijn. Het gaat dan met name over (jonge, minderjarige) mannen. Respondenten geven aan dat een goed onderscheid tussen 'echte' vluchtelingen en economische vluchtelingen (gelukzoekers) en vluchtelingen uit veilige landen een goede eerste stap zou zijn.
- 3. Betrek inwoners bij het proces van besluitvorming:** Respondenten willen betrokken worden bij het proces van besluitvorming. Ze willen tijdig informatie ontvangen en inspraak kunnen hebben op besluiten. Nu heerst het idee dat er niet naar hen geluisterd wordt, de gemeente al 10 stappen verder is dan ze zeggen en besluiten gewoon 'doordrukken'. Het is van belang dat de gemeente draagvlak onder de inwoners creëert en behoudt. Wees transparant en verstrek informatie niet alleen via traditionele kanalen.
- 4. Vergeet de eigen inwoners niet, met name met betrekking tot de huidige woningnood:** Eigen inwoners en diens problemen moeten niet vergeten worden, is een antwoord dat veel gegeven is. Het meest genoemde probleem onder huidige inwoners van de gemeente is de woningnood. Door het opvangen van vluchtelingen en asielzoekers zijn er nog minder woningen beschikbaar. Mensen die een statushouder worden, zoeken namelijk ook een woning. Daarbij heerst ook het idee dat zij voorrang krijgen op de huizenmarkt. Op deze manier heeft lokale jeugd uit Wierden geen kans (meer) op de nu al krappe huizenmarkt.
- 5. Positief tegengeluid:** Daarentegen zijn er ook respondenten die de situatie zoals die nu is goed vinden. Respondenten stellen dat mensen in nood, uit welk land dan ook, een warm welkom moeten krijgen in de gemeente Wierden. De gemeente en haar inwoners moeten ruimhartig en menselijk optreden tegenover vluchtelingen. Zo werd er genoemd dat men verder moest kijken naar het mens achter de vluchteling. Ze vinden de huidige opvang netjes en goed geregeld en hebben vertrouwen dat de gemeente dit in de toekomst zal voortzetten. Elke gemeente moet zijn steentje bijdragen en gemeente Wierden is goed op weg. Ga zo door, is veelal de boodschap die zij de gemeente willen meegeven.

**Resultaten
gespreksavonden en extra
gespreksmoment**

Onderzoeksofzet gespreksavonden

Als verdieping op de vragenlijst over de opvang van vluchtelingen onder inwoners van de gemeente Wierden, zijn er vijf gespreksavonden van 19.00 tot 21.30 uur georganiseerd om hierover door te praten. De inwoners die de vragenlijst hebben ingevuld én aan hebben gegeven hierover verder te willen praten, zijn uitgenodigd voor de gespreksavonden. Daarnaast hebben zich ook inwoners aangemeld om mee te praten, die de vragenlijst niet hebben ingevuld. De gespreksavonden zijn breed gecommuniceerd door de gemeente. Iedereen was van harte welkom om mee te praten.

De gespreksavonden vonden plaats op de onderstaande data en locaties. Er zijn verschillende locaties binnen de gemeente Wierden uitgekozen, zodat het voor alle inwoners laagdrempelig was om deel te nemen.

1. Maandag 30 juni in het gemeentehuis in Wierden (35 deelnemers)
2. Donderdag 3 juli in het gemeentehuis in Wierden (25 deelnemers)
3. Dinsdag 8 juli in De Bron in Enter (75 deelnemers)
4. Woensdag 9 juli in het gemeentehuis in Wierden (40 deelnemers)
5. Donderdag 10 juli in Kulturhus Irene in Notter (20 deelnemers)

Uitgangspunten:

- Het doel van de gespreksavonden, namelijk doorpraten over de uitkomsten van de vragenlijst en bouwstenen ophalen voor de visie over de opvang van vluchtelingen van de gemeente Wierden, werd toegelicht door gemeentelijk projectleider. Ook werd het proces verder toegelicht en wat er met de uitkomsten gebeurt.
- De gespreksavonden werden begeleid door een onafhankelijke voorzitter en gespreksbegeleiders.
- In kleinere groepen met een eigen gespreksbegeleider is doorgepraat over de vraag wat deelnemers belangrijk vinden als het gaat om de opvang van vluchtelingen.
- Van iedere gespreksavond is een apart verslag gemaakt, zodat deelnemers hun eigen punten kunnen teruglezen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen punten die breed, gedeeltelijk en weinig draagvlak in de groep hadden.

Op 3 november is een extra gespreksmoment georganiseerd. Deze was bedoeld voor de inwoners die niet aanwezig konden zijn bij de eerdere gespreksavonden maar nog wel hun mening wilden delen. Aan de hand van één op één gesprekken met onafhankelijke gespreksleiders konden zij hun mening geven. Er hebben 15 inwoners van deze kans gebruik gemaakt.

U leest hierna de rode draad uit de bijeenkomsten aangevuld met de inbreng van het extra gespreksmoment. Dit vertelt u wat de meest genoemde thema's zijn die naar voren zijn gekomen. De thema's worden in willekeurige volgorde behandeld. Daarna is er een conclusie gegeven. De uitgebreide opbrengsten van de gespreksavonden en het extra gespreksmoment staan in de 'bijlagen gespreksavonden' en 'bijlagen extra gespreksmoment'. Deze zijn opgenomen zoals deze zijn opgeschreven door de gespreksbegeleider. Ze zijn niet tekstueel verbeterd of herschreven door de gemeentelijke organisatie.

Tijdens de vijf gespreksavonden kwam een aantal thema's steeds opnieuw terug in de gesprekken met inwoners. Er is daarbij een breed spectrum van opvattingen: van principiële tegenstanders ("geen opvang, stoppen met migratie") tot uitgesproken voorstanders die hulp willen bieden aan mensen in nood. Opvattingen verschillen soms per kern (bijv. sterkere emotie en zorg in Enter), en ook leeftijd en ervaring met asielzoekers spelen een rol.

Allereerst blijkt **veiligheid** één van de meest dominante zorgen onder deelnemers. Zowel de veiligheid van inwoners als van vluchtelingen zelf staat centraal. Mensen maken zich zorgen over mogelijke overlast, het gedrag van alleenstaande jonge mannen, en culturele spanningen – met name rond omgangsvormen en respect voor vrouwen. Er wordt nadrukkelijk gevraagd om voldoende toezicht, handhaving en duidelijke kaders vanuit de gemeente. Selectie en screening worden daarbij als essentieel gezien. Het onderscheid maken tussen échte vluchtelingen en gelukzoekers of criminele vluchtelingen. Of bijvoorbeeld geen vluchtelingen met een islamitische geloofsovertuiging. Hier ligt een duidelijke behoefte aan rust, controle en voorspelbaarheid voordat men open kan staan voor nieuwe opvanginitiatieven.

Daarnaast is er een sterke roep om **integratie en goede begeleiding**. Er is een breed draagvlak voor integratie, als verantwoordelijkheid van zowel vluchteling als samenleving. Vluchtelingen moeten actief deelnemen aan de maatschappij, bijvoorbeeld door het leren van de Nederlandse taal, het volgen van onderwijs en het verrichten van werk. Integratie wordt niet gezien als een vrijblijvend proces, maar als een wederzijdse verplichting. Er is bezorgdheid dat gebrek aan structuur en begeleiding leidt tot verveling, normloosheid en incidenten. Deelnemers vinden het essentieel dat vluchtelingen vanaf het eerste moment intensieve begeleiding krijgen op het gebied van taal, werk, omgangsvormen en structuur. Deze begeleiding wordt gezien als de sleutel tot succesvolle integratie én als middel om overlast te voorkomen. Daarbij wordt ook gevraagd om het betrekken van vrijwilligers en het organiseren van betekenisvolle dagbesteding.

Vrijwilligers dragen volgens deelnemers de integratie in belangrijke mate: zij begeleiden, geven taalonderwijs, helpen bij het navigeren door regels en vormen het menselijke gezicht richting vluchtelingen. Tegelijk bestaat er een tekort aan vrijwilligers, met name voor AMV'ers en kwetsbare groepen. De rode draad is dat zonder sterke, herkenbare en goed ondersteunde vrijwilligersstructuur integratie onder druk komt te staan.

Een derde rode draad is het belang van **goede communicatie**, dat volgens inwoners alleen werkt als de gemeente transparant, eerlijk en tijdig communiceert. Bewoners willen vanaf het begin betrokken worden bij belangrijke keuzes, zoals de locatie van opvangplekken. Vertrouwen in de overheid is broos, ook op het gebied van de asielaanpak, maar kan worden versterkt als de gemeente haar beloftes nakomt en cijfers en (succes)verhalen deelt die het beleid onderbouwen. Sommige inwoners ervaren besluiten als "van bovenaf". Communicatie wordt als te laat, te algemeen, of te weinig transparant ervaren. Inspraak wordt soms gezien als symbolisch ("het gebeurt toch wel"). De kern hier is niet alleen informatievoorziening, maar vertrouwen: inwoners willen dat de gemeente eerlijk is over dilemma's, onzekerheden, beperkingen van beleid en ook over dingen die misgaan. Er is een duidelijke wens naar vroegtijdige, persoonlijke en consequente communicatie. Inwoners vragen ook meer duidelijkheid over: wie er precies komen, waarom zij komen, hoe selectie werkt, hoe lang mensen blijven, wat hun rechten en plichten zijn. Wanneer deze duidelijkheid ontbreekt, vult men die vaak zelf in, meestal negatief. Een heldere uitleg over beleid, criteria, veiligheid en verwachtingen kan veel ruis wegnemen.

Verder blijken inwoners met name voorstander van **kleinschalige, gespreide en menswaardige opvang** over de gemeente, zodat de draagkracht en het draagvlak per wijk in balans blijft. Daarnaast bevordert kleinschalige, gespreide en menswaardige opvang de integratie, omdat asielzoekers zich dan tussen de bewoners van gemeente Wierden bevinden. Deze spreiding moet samengaan met een eerlijke verdeling van voorzieningen en aandacht voor andere doelgroepen.

Er wordt gepleit voor zorgvuldig locatiebeleid en maatwerk per doelgroep. Dit gaat om zowel fysieke leefomgeving als sociale inbedding

Tot slot leeft er veel onrust over de **woningnood en de druk op voorzieningen**. Veel inwoners vrezen dat vluchtelingen voorrang krijgen op schaarse woningen, waardoor vooral jongeren en starters in de knel komen. Er is behoefte aan meer transparantie over toewijzingsbeleid, en een oproep om deze spanningen niet te negeren. Ook wordt de druk op de zorg en het onderwijs vergroot. Inwoners maken zich breed en diepgaand zorgen over de druk op lokale voorzieningen. Het gaat niet alleen om capaciteit in zorg, onderwijs en politie, maar om een gevoel van grensbereik: Huisartsen- en tandartsentekorten worden gezien als symbool van maatschappelijke overbelasting

In meerdere gesprekken komt frustratie naar voren over **gevoelens van ongelijkheid en onrechtvaardigheid**, verschillen in behandeling tussen inwoners van de gemeente Wierden en vluchtelingen worden daarbij genoemd. Voorbeelden zijn: vergoedingen, kwaliteit van spullen of faciliteiten en toegang tot huisvesting. Zo wordt er genoemd dat veel vluchtelingen beschikken over een fatbike. Dit lijkt minder te gaan over feitelijke verschillen, en meer over het gevoel van eerlijkheid; “krijgen zij meer dan wij?” Dit gevoel voedt weerstand en beïnvloedt het vertrouwen in overheid en systeem.

Conclusie

De gespreksavonden in de gemeente Wierden over de opvang van vluchtelingen laten een betrokken gemeenschap zien, met uiteenlopende meningen en emoties. Er is een duidelijke bereidheid onder inwoners om te helpen, vooral wanneer het gaat om mensen

die écht hulp nodig hebben. Daarnaast zijn er ook inwoners die principieel tegen de komst van vluchtelingen zijn. De gesprekken laten zien dat inwoners, ook de middengroep, niet één homogeen blok vormen.

Het draagvlak dat er is, is niet vanzelfsprekend, maar voorwaardelijk, kwetsbaar en sterk afhankelijk van lokale omstandigheden. De zorgen over veiligheid, integratie,

Menswaardige opvang, de woningnood en druk op voorzieningen zijn breed gedeeld. Inwoners vragen om duidelijke keuzes van de gemeente, op basis van feiten en kaders, en verwachten dat zij daarbij serieus worden genomen, ook als hun geluid kritisch is.

De roep om een menswaardige opvang gaat hand in hand met stevige voorwaarden: opvang moet kleinschalig, beheersbaar en eerlijk zijn. Integratie mag niet vrijblijvend zijn; vluchtelingen moeten actief meedoen, en moeten hierbij passende begeleiding krijgen. Daarbij is communicatie vanuit de gemeente essentieel: transparant, feitelijk en in voortdurende dialoog met inwoners.

Veel mensen zitten in het midden: ze willen helpen, mits het goed georganiseerd is, eerlijk verloopt en veilig voelt. Er zit een duidelijke wens om zowel menselijkheid als realisme te combineren: hulp bieden, maar wel binnen grenzen die inwoners als haalbaar en eerlijk ervaren.

Er is geen eenduidige uitkomst, maar er is wél ruimte voor beleid dat recht doet aan de verschillen, dat draagvlak zoekt in nabijheid en rechtvaardigheid, en dat inwoners actief betreft bij het vervolg

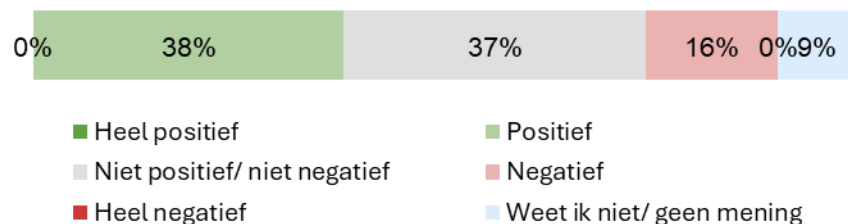
**Resultaten
straatinterviews**
Jongeren tussen de 17 en 35 jaar

Bij de gespreksavonden waren relatief weinig jongeren aanwezig. De gemeente heeft daarom besloten jongeren actief te betrekken door middel van straatinterviews. In 4 dagdelen van 4 uur zijn jongeren op straat geïnterviewd. Op drukke plekken (bij supermarkten, sportverenigingen etc.) zijn jongeren (tussen de 18 en 35 jaar) aangesproken. Dit hebben de enquêteurs in Wierden en Enter gedaan. In totaal hebben 106 jongeren deelgenomen aan de interviews. De gemiddelde leeftijd van deze respondenten is 25 jaar. Hieronder worden de resultaten per thema weergegeven. De resultaten zijn kwalitatief van aard, we hebben vooral ideeën, wensen en zorgen opgehaald.

Mening over opvang vluchtelingen

Als eerst is gevraagd wat de jongeren ervan vinden dat de gemeente Wierden vluchtelingen opvangt. En groep van bijna 40% is hier positief over. Daarnaast vindt 37% het niet positief maar ook niet negatief.

Wat vind je ervan dat de gemeente Wierden vluchtelingen opvangt?

Voorwaarden opvang

Ook is gevraagd wat de gemeente goed moet regelen als ergens een opvangplek komt. De meeste jongeren vinden dat de gemeente vooral moet zorgen voor **veiligheid en het voorkomen van overlast** voor omwonenden. Daarnaast wordt **goede communicatie en tijdige informatievoorziening** aan inwoners belangrijk gevonden, zodat er draagvlak ontstaat.

Ook noemen veel jongeren dat er voldoende **begeleiding, activiteiten en voorzieningen** moeten zijn voor de opvanglocatie, zodat bewoners zich niet vervelen en goed kunnen integreren.

Tot slot vinden sommigen dat **vluchtelingen geen voorrang mogen krijgen bij huisvesting** en dat de opvang **zorgvuldig georganiseerd en verspreid moet worden**.

Zorgen

Ongeveer 40% van de jongeren heeft aangegeven geen zorgen te hebben als er vluchtelingen worden opgevangen in de gemeente Wierden. De overige 60% van de jongeren hebben de volgende zorgen genoemd.

De belangrijkste zorgen van inwoners gaan over **veiligheid en mogelijke criminaliteit**, vooral in relatie tot vrouwen en jongeren. Veel jongeren vrezen ook **overlast of onrust** in de omgeving, bijvoorbeeld als vluchtelingen zich vervelen of er onvoldoende begeleiding is. Daarnaast zijn er zorgen over **verschillen in normen en waarden, gebrek aan draagvlak** in de gemeenschap en **oneerlijke verdeling van woningen**.

Kansen

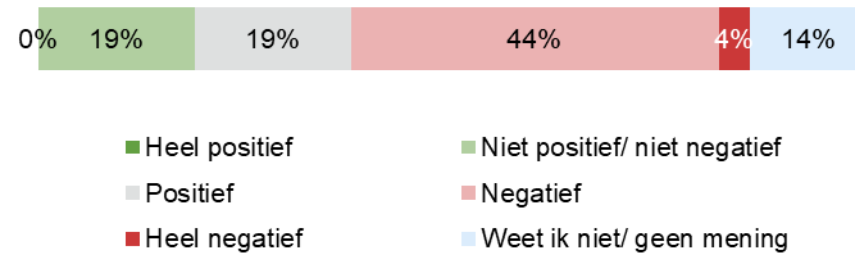
Jongeren zien dat opvang kansen biedt voor **arbeidsparticipatie**. Vluchtelingen kunnen vacatures vullen, werken en zo bijdragen aan lokale economie en werkgelegenheid. Ook noemen respondenten meer **diversiteit en een multiculturele samenleving**, met mogelijkheden om van elkaars cultuur te leren. Verder verwachten mensen dat vluchtelingen kunnen integreren, een nieuw leven opbouwen en een **positieve bijdrage leveren aan de gemeenschap**.

Tegelijkertijd geeft ongeveer een kwart van de jongeren aan geen kansen te zien of het niet te weten.

Toekomst

De jongeren is gevraagd hoe zij kijken naar de opvang van meer vluchtelingen in de toekomst. Circa 20% van de jongeren staat positief tegenover de opvang van meer vluchtelingen in de toekomst. 44% geeft aan hier negatief tegenover te staan.

Hoe kijk je naar de opvang van meer vluchtelingen in de toekomst?

De jongeren die hier negatief in staan vinden dat de opvang van vluchtelingen in de gemeente Wierden inmiddels zijn grens heeft bereikt. Zij geven aan dat er onvoldoende ruimte en voorzieningen zijn, dat er al een groot woningtekort bestaat en dat uitbreiding te veel druk legt op een kleine plaatsen als Wierden en Enter. Ook noemen sommigen zorgen over veiligheid, overlast en het idee dat de gemeente hier niet goed op is toegerust. Jongeren benadrukken dat het “nu genoeg” is, dat er een grens moet worden gesteld en dat opvang eerlijk over het land moet worden verdeeld.

Rode draad

Jongeren in Wierden en Enter staan over het algemeen gematigd positief tegenover de huidige opvang van vluchtelingen: 40% is positief en 37% neutraal. Ze vinden vooral veiligheid, het voorkomen van overlast en goede communicatie vanuit de gemeente belangrijk, evenals voldoende begeleiding en activiteiten voor vluchtelingen om integratie te bevorderen. Ruim de helft van de jongeren maakt zich zorgen, vooral over veiligheid, mogelijke overlast, verschillen in normen en waarden en de verdeling van woningen. Tegelijkertijd zien veel jongeren kansen, zoals arbeidsparticipatie en meer diversiteit, al ziet een kwart geen kansen. Voor de toekomstige opvang van meer vluchtelingen zijn de jongeren negatiever. 20% is positief over meer opvang, terwijl 44% hier negatief tegenover staat. Zij vinden dat de gemeente niet is toegerust om meer vluchtelingen op te vangen.

**In gesprek met de
professionals in de
gemeente Wierden**

Naast alle vormen van participatie met de inwoners van de gemeente Wierden, zijn we ook in gesprek gegaan met de professionele partners uit de gemeente die werken met en voor vluchtelingen en statushouders. We hebben in totaal met 15 professionele partners gesproken van 14 partijen. Wij hebben dit gedaan aan de hand van groepsgesprekken en diepte interviews. De volgende partijen hebben deelgenomen aan het onderzoek; Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), basisonderwijs, voortgezet onderwijs ISK (Internationale Schakelklas), GezondheidsZorg Asielzoekers (GZA), zorg, woningcorporatie, welzijnsorganisatie, bibliotheek, Nidos (voogdijorganisatie voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen, afgekort AMV'ers), politie, Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD), Humanitas en medewerkers van de gemeente Wierden.

Vanuit de verschillende organisaties spraken de professionele partners over hun ervaringen met en ideeën over opvang, begeleiding en integratie van vluchtelingen en statushouders in de gemeente Wierden. Er stond een aantal vragen centraal tijdens de gesprekken namelijk: 1) Hoe gaat het nu? 2) Hoe zou de opvang van vluchtelingen eruit moeten zien? 3) Welke zorgen en kansen ziet u als er vluchtelingen worden opgevangen? 4) Wat moet de gemeente goed regelen als er vluchtelingen worden opgevangen?

Dit eindverslag is voorgelegd aan de professionele partners die hebben deelgenomen en is door hen gecontroleerd op juistheid en volledigheid. Waar nodig is de rapportage aangevuld of aangepast. Hieronder de uitkomsten.

Vluchtelingen en statushouders

De verschillende professionele partners hebben te maken met vluchtelingen (asielzoekers en Oekraïners), maar ook met statushouders. Hieronder worden deze groepen waar relevant apart benoemd.

De resultaten worden per thema gepresenteerd. Het doel van dit verslag is om de belangrijkste signalen, zorgen, kansen en aanbevelingen te beschrijven, zoals ze door de betrokken professionals zijn ingebracht.

Regie en samenhang

Een terugkerend thema in de gesprekken is de behoefte aan één integrale aanpak en duidelijke regie vanuit de gemeente. De samenwerking tussen gemeentelijke afdelingen en externe partners verloopt over het algemeen goed. Toch wordt dit soms als versnipperd ervaren en kunnen werkzaamheden beter op elkaar worden afgestemd. Er is soms onduidelijkheid over verantwoordelijkheden. De partijen vragen de gemeente om meer regie en samenhang in de aanpak van zowel de opvang als de integratie.

Belangrijke verbeterpunten:

- **Betere interne afstemming (binnen de gemeente):** tussen de beleidsterreinen zoals sociaal domein, onderwijs, veiligheid en wonen;
- **Heldere rolverdeling en gezamenlijke prioriteiten:** tussen gemeente, COA, Nidos, woningcorporatie, onderwijs, zorg en welzijn;
- **Vaste overlegstructuren:** meer en regelmatige afstemming om continuïteit te waarborgen. Dit heeft ook als doel samenwerkingspartners meer bij elkaar te brengen zodat de begeleiding beter op elkaar aansluit;
- **Heldere informatievoorziening en transparante communicatie** vanuit de gemeente naar haar partners;
- De gemeente moet een **verbindende rol** pakken tussen onderwijs, sport, welzijn en vrijwilligersinitiatieven;
- Er is behoefte aan een **meer samenhangende bestuurlijke lijn**;
- Gemeente moet **stakeholders (meer) betrekken bij beleid- en besluitvorming**: sommige professionals geven aan te willen worden betrokken bij het maken van de visie op de vluchtelingenopvang, omdat dit leidt tot een meer integrale visie en korte lijnen.

Er is genoemd dat er al wel een structureel overleg is, dat deze zeker behouden moet blijven en vaker moet plaatsvinden. Er wordt ook gepleit voor vaste contactpersonen, zowel bij de professionele partners als bij de gemeente. Er is door partners genoemd dat

je ervoor moet zorgen dat je elkaar kent, zodat je elkaar makkelijker kunt vinden. De gemeente heeft hierin een belangrijke taak.

De gemeente heeft aangegeven dat er nu gewerkt wordt met een speciale projectorganisatie vluchtelingenopvang. Deze projectorganisatie bestaat uit een kernteam voor strategische regie; een uitvoeringsteam voor praktische realisatie, veiligheid en communicatie. Er zijn nog aanvullende teams voor onder andere onderwijs, zorg, jeugd en ruimtelijke ordening. De gemeente heeft ook een digitaal loket voor inwoners en partners. Ook geeft de gemeente aan dat er regionale samenwerking plaatsvindt met andere Twentse gemeenten, het COA, Nidos, politie, woningcorporaties, onderwijsinstellingen, en maatschappelijke partners. Dit netwerk maakt het mogelijk om expertise te delen, opgaven te verdelen en oplossingen af te stemmen.

Wat betreft de integratie van statushouders is door meerdere professionele partners genoemd dat de hulp op sommige punten te versnipperd is. Er wordt aangegeven dat er veel partijen zijn, korte begeleiding en wisselende regels. Bij voorkeur zouden er niet allemaal losse contracten zijn, maar wordt de hulp zo veel mogelijk onder één dak geboden. Nu worden delen van het werk door verschillende organisaties uitgevoerd. De afstemming is daardoor moeilijk en niet altijd op orde. Als voorbeeld wordt genoemd dat de statushouders met veel verschillende organisaties en contactpersonen te maken hebben voor huisvesting, taallessen en begeleiding naar werk.

Ook is genoemd dat er een vast team voor de statushouders zou moeten zijn dat vertrouwen kan opbouwen en een stabiele begeleiding kan bieden. De gemeente kan hierin meer de regie pakken door partners actiever bij elkaar te brengen; van welzijn en onderwijs, tot sport, werkgevers, de bibliotheek en de woningcorporatie en deze samenwerking structureel te organiseren. Korte lijntjes bestaand soms al, borg ze, geef ze mandaat en laat ze niet afhangen van individuele kartrekkers. Investeer op verbinding tussen alle betrokken partijen.

Minder bureaucratie

In het verlengde van meer regie en samenhang is ook gesproken over het terugbrengen van de bureaucratie wat leidt tot een snellere besluitvorming. Handel eerst waar het kan (bijvoorbeeld een tijdelijke voorziening, een sleutel besluit, een overdracht) en laat de

formele bevestiging volgen. Zo voorkom je dat de doorstroom blokkeert en mensen en locaties vastlopen op formulieren.

Samengevat kan worden gesteld dat er een betere infrastructuur nodig is:

- Eén vaste regievoerder;
- Eén integrale overlegstructuur;
- Vaste contactpersonen;
- Minder bureaucratie.

Betrekken van de samenleving

Professionele partners geven aan dat er in de samenleving zowel weerstand als bereidheid tot hulp bestaat. Sommige inwoners zijn terughoudend, wantrouwend of bang, terwijl anderen juist willen helpen. De negatieve houding van een deel van de gemeenschap kan een gevoel van onveiligheid of terughoudendheid veroorzaken bij inwoners die zich wél willen inzetten. Enkele professionele partners benadrukken daarom het belang van voorbeeldgedrag van de gemeente en het zichtbaar waarderen van vrijwilligersinitiatieven. Volgens hen vraagt weerstand in de samenleving om duidelijke gemeentelijke communicatie en doorlopende sturing.

Volgens meerdere professionele partners kan de gemeente een verbindende rol spelen tussen inwoners en vluchtelingen/ statushouders, bijvoorbeeld door ontmoetingen te organiseren of persoonlijke verhalen te delen. Persoonlijk contact blijkt in de praktijk één van de meest effectieve manieren om vooroordelen te verminderen. Een simpele vraag als *“Hoe zou je zelf behandeld willen worden als je gevlucht bent?”* kan inwoners helpen om zich te verplaatsen in de situatie van nieuwkomers.

Daarnaast vinden deze professionals dat de gemeente actief aandacht moet besteden aan tegenstellingen in de samenleving. Het bespreekbaar maken van verschillen in opvattingen helpt om de kloof tussen groepen te verkleinen en polarisatie te voorkomen.

Veel professionele partners signaleren ook dat er veel onwetendheid en verkeerde beeldvorming bestaat. Dit belemmert de integratie en kan leiden tot misverstanden en extra weerstand. Zo wordt bijvoorbeeld gedacht dat het om veel grotere aantallen gaat dan in werkelijkheid het geval is, of dat asielzoekers uit een azc gebruikmaken van de lokale huisarts, terwijl

hun zorg juist wordt geleverd door de GZA (GezondheidsZorg Asielzoekers). Ook zijn er misverstanden over de druk op de zorg en het aantal woningen dat beschikbaar komt voor statushouders.

De meeste professionele partners zien een duidelijke rol voor de gemeente in:

- Vroegtijdig en transparant communiceren met de samenleving over plannen, aantallen en gevolgen voor de gemeenschap;
- Feitelijke informatievoorziening over opvang, zorg en huisvesting van vluchtelingen en statushouders;
- Het actief adresseren van tegenstellingen en het bespreekbaar maken van verschillen in opvattingen;
- Het tonen en belonen van voorbeeldgedrag, het zichtbaar waarderen van vrijwilligersinitiatieven;
- Het bevorderen van ontmoeting en contact tussen inwoners en vluchtelingen/ statushouders om begrip en draagvlak te vergroten;
- Zichtbaarheid van bestuur en organisatie: laat zien dat de gemeente betrokken, aanspreekbaar en aanwezig is.

Veiligheid bij opvanglocaties

Veel professionele partners benadrukken dat veiligheid een structurele randvoorwaarde is voor succesvolle opvang en dat dit vraagt om duidelijke afspraken, zichtbare aanwezigheid van partners en een herkenbare regierol. Zij geven aan dat veiligheid begint bij heldere regie en één aanspreekpunt: één verantwoordelijke die voor inwoners bereikbaar is, ook buiten kantooruren, en die signalen oppakt, afstemt met partners en terugkoppeling geeft. Dit creëert voorspelbaarheid en vertrouwen in de directe omgeving van een opvanglocatie.

Daarnaast benadrukken enkele professionele partners het belang van bewonersavonden waarbij de gemeente, het COA en de politie samen aanwezig zijn. Door inwoners inzicht te geven in hoe veiligheid wordt geborgd, welke afspraken gelden, hoe toezicht en handhaving worden ingericht en wie zij kunnen bellen bij incidenten, ontstaat meer rust en

duidelijkheid. Deze professionals zien dat dit het gevoel van veiligheid versterkt en misverstanden wegneemt.

Een andere belangrijke voorwaarde die enkele professionele partners benoemen is de rol van de politie. Snelle en adequate opvolging van meldingen is essentieel om signalen serieus te nemen en escalatie te voorkomen. Tegelijkertijd heeft de politie een belangrijke preventieve rol: door zichtbare aanwezigheid, regelmatige afstemming en het geven van voorlichting op de opvanglocatie wordt onrust voorkomen en worden veiligheidsrisico's vroegtijdig gesignaleerd.

Deze partners benadrukken dat veiligheid effectief kan worden geborgd wanneer toezicht, sociaal beheer, regie en samenwerking met partners op deze manier structureel en zichtbaar worden georganiseerd.

De gemeente geeft aan dat veiligheid een harde randvoorwaarde is. Voor opvanglocaties gelden afspraken over toezicht beheer en begeleiding. Voor AMV-opvang is aanvullend een crisis- en excessenregeling opgesteld.

Leren van goede voorbeelden

Meerdere professionele partners geven aan dat de gemeente niet alles zelf hoeft te ontwikkelen op het gebied van opvang en integratie. Zij raden aan om actief gebruik te maken van goede voorbeelden uit andere gemeenten en deze waar mogelijk over te nemen.

Als positief voorbeeld wordt regelmatig de gemeente Hardenberg genoemd. Volgens betrokken partners laat Hardenberg zien hoe duidelijke communicatie, sterke samenwerking en actieve participatie succesvol gecombineerd kunnen worden. Daarnaast liggen er kansen om kennis te delen met omliggende gemeenten zoals Hellendoorn, Winterswijk, Almelo, Rijssen-Holt en Hengelo. Volgens deze professionals kunnen gemeenten onderling veel van elkaar leren. Ook is genoemd dat de 14 Twentse gemeenten meer samen zouden kunnen afstemmen zodat regels meer gelijkwaardig zijn.

Het delen van werkwijzen, successen én mislukkingen versnelt de praktijk en voorkomt dat iedereen opnieuw het wiel moet uitvinden. Regelmatige regionale afstemming en het uitwisselen van expertise worden gezien als belangrijke sleutels tot verbetering. De

gemeente Wierden kan hierin een actieve regionale rol vervullen door deze kennisdeling te stimuleren en te organiseren.

Locatiekeuze, schaalgrootte en leefomgeving van een AZC

Veel professionele partners geven aan dat opvanglocaties die nabij en verbonden zijn met de gemeenschap het meest succesvol zijn. De ligging wordt als cruciaal gezien voor een goede integratie. Een locatie met goede verbindingen naar dagelijkse voorzieningen, scholen en (vrijwilligers)werk, maakt het voor vluchtelingen eenvoudiger om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Een locatie aan de rand van een dorp lijkt praktisch, maar vergroot de afstand (letterlijk en figuurlijk) tot het centrum. Enkele professionele partners benoemen dat jongeren zich er "weggestopt" voelen, toch naar het dorp trekken, en daar soms vreemd worden aangekeken. Afgelegen locaties zorgen bovendien voor extra drempels. Voor integratie is het daarom wenselijk om opvanglocaties in of nabij de kern van een dorp te plaatsen.

Schaalgrootte van de locatie

Meerdere professionele partners pleiten voor kleinschalige opvang. Genoemde voordelen zijn:

- meer rust, veiligheid en stabiliteit voor bewoners;
- betere begeleiding en meer persoonlijk contact;
- minder overlast en meer draagvlak bij inwoners.

Kleinschalige voorzieningen sluiten vaak beter aan bij dorpskernen en maken het voor vrijwilligers makkelijker om aan te sluiten. Tegelijkertijd wijzen betrokkenen op belangrijke nadelen. De GZA geeft aan dat juist de schaal bepaalt welke zorg mogelijk is. Op locaties met meer dan 150 bewoners kunnen huisartsenzorg en taallessen op de locatie zelf worden georganiseerd. Op kleine locaties kan dit niet, waardoor extra verplaatsingen en begeleiding nodig zijn, wat onrust in de omgeving kan veroorzaken. Wie voor kleinschaligheid kiest, loopt al snel tegen extra logistiek, meer kosten en het ontbreken van voorzieningen op locatie aan. Ook zijn kleinere locaties gevoeliger voor uitval in teams en is er kans op ongelijkheid tussen locaties. Enkele professionals benadrukken daarom dat bij de keuze voor kleinschalige opvang huisartsen vroegtijdig betrokken moeten worden, zodat duidelijke afspraken over spoedzorg gemaakt kunnen worden. Vroegtijdige

zorgkoppeling voorkomt stress en overbelasting van de eerste lijn. Bij nood- of kleinschalige locaties is het cruciaal dat binnen het zorgnetwerk helder is wie waarvoor verantwoordelijk is.

Er wordt gepleit voor zowel grootschalig als kleinschalige opvang. Belangrijk is dat de gemeente hier weloverwogen een keuze in maakt.

Bij de keuze voor de bestaande opvanglocaties hanteerde de gemeente vaste uitgangspunten, namelijk: Opvang moet kleinschalig zijn, gespreid over de gemeente plaatsvinden, goed bereikbaar zijn en nabij basisvoorzieningen liggen. Locaties moeten bovendien geschikt zijn om opvang veilig en beheersbaar in te richten.

Samenstelling opvang vluchtelingen

In het onderzoek is benadrukt dat de samenstelling van groepen een belangrijke factor is voor zowel veiligheid als draagvlak. Vanuit meerdere professionals én inwoners wordt aangegeven dat bepaalde groepen of doelgroepen, wanneer zij samen op één locatie worden gehuisvest, meer risico kunnen geven op spanningen door verschillen in normen, waarden, leefstijl of culturele achtergrond. Om een veilige en stabiele leefomgeving te waarborgen, is het daarom van belang om groepen niet te combineren wanneer bekend is dat zij onderling kunnen botsen.

Het COA bepaalt formeel welke groepen vluchtelingen worden opgevangen en toegewezen aan locaties, maar de gemeente heeft wel degelijk invloed op welke doelgroepen passen binnen de lokale context, de draagkracht van voorzieningen en het draagvlak in de samenleving. Gemeenten kunnen richting COA en ketenpartners aangeven welke doelgroepkenmerken (bijvoorbeeld gezinnen, alleenreizende vrouwen, of AMV's met specifieke begeleiding) passend zijn bij een bepaalde kern of locatie, en onder welke voorwaarden opvang maatschappelijk verantwoord en beheersbaar is.

Specifiek voor AMV-opvang

Voor de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) zijn externe professionals het eens dat kleinschaligheid het beste werkt. Te grote groepen jongeren dichtbij elkaar zorgen voor onrust. Ook noemen enkele professionals dat AMV'ers baat

zouden hebben bij een locatie waar ook gezinnen wonen, zodat zij meer positieve rolmodellen en gezinsstructuren zien. Volgens een professionals kan dit ook, er zijn veel voorbeelden van een combinatieopvang volwassenen en AMV'ers. Er is echter wel scheiding in de opvang en teams.

Kwaliteit van huisvesting

Tot slot noemen verschillende professionele partners dat er verbeteringen mogelijk zijn in de netheid en veiligheid van de huisvesting binnen de gemeente Wierden. Hier liggen kansen om de leefomgeving voor bewoners én omwonenden te verbeteren.

Huisvesting van statushouders

De woningcorporatie staat voor de opgave om statushouders te huisvesten in een steeds krappere wordende woningvoorraad met stijgende huurprijzen en beperkte betaalbare opties. De gemeente streeft naar spreiding door de hele gemeente, maar enkele professionals geven aan dat dit in de huidige markt vaak niet haalbaar is.

Door de stijgende huurprijzen komen veel statushouders in financiële problemen. Enkele professionals vragen daarom om een heldere gemeentelijke visie op betaalbaarheid en spreiding, zodat realistische keuzes gemaakt kunnen worden. Professionals van de gemeente geven aan dat de prestatieafspraken tussen de gemeente en de woningcorporatie hier als wel de nodige ruimte voor bieden. Mogelijk kunnen toch regels of afspraken worden aangepast of versoepeld om spreiding beter mogelijk te maken.

Daarnaast wordt aangegeven dat de woningoverdracht nu weinig ondersteuning kent, wat volgens enkele experts tot vertraging in de doorstroming leidt. Zij adviseren om het proces te versnellen door bijvoorbeeld het stofferen en kleine inrichtingskosten (gedeeltelijk) over te nemen. Dit maakt het voor statushouders mogelijk sneller in te trekken en voor vertrekkende huurders om overname sneller af te ronden.

Ook benadrukken meerdere professionele partners dat transparantie rond huisvesting essentieel is. In samenwerking met de woningcorporatie moet de gemeente helder communiceren over aantallen, gezinssamenstelling en planning. Inzicht in de cijfers creëert draagvlak en voorkomt misverstanden in wijken. Een zachte landing in de wijk/buurt wordt een basis voor goede integratie genoemd.

Begeleiding van statushouders

Meerdere professionele partners geven aan dat statushouders behoefte hebben aan meer en intensievere begeleiding, met name op het gebied van taal, onderwijs, werk en maatschappelijke participatie. Door beperkte capaciteit en eerdere bezuinigingen is de ondersteuning niet altijd toereikend. Er is behoefte aan meer persoonlijke begeleiding, met aandacht voor zowel praktische als psychosociale aspecten, zodat statushouders sneller en stabielere kunnen meedoen in de samenleving. De duur van de begeleiding in de gemeente Wierden wordt daarbij als belangrijk verbeterpunt genoemd. VluchtelingenWerk biedt nu één jaar begeleiding; dit is door de gemeente zo vastgesteld. Gemeenten bepalen zelf hoe lang deze begeleiding duurt. Volgens verschillende partners is een jaar onvoldoende, omdat statushouders in deze periode meestal nog niet voldoende zijn geïntegreerd. Als positief voorbeeld wordt de gemeente Hellendoorn genoemd, waar de maatschappelijke begeleiding drie jaar duurt.

Zoals ook genoemd bij *Regie en samenhang*, ervaren de betrokken professionals dat de ondersteuning van statushouders momenteel versnipperd is. Dit leidt tot onduidelijkheid, overlappende

Integratie in het dagelijks leven

De meeste professionele partners zijn het erover eens dat echte integratie pas ontstaat als mensen actief kunnen deelnemen aan het gewone dagelijkse leven. Incidentele activiteiten of ontmoetingsavonden worden als waardevol gezien, maar zijn niet genoeg. Integratie werkt het best als nieuwkomers meedoen aan normale voorzieningen zoals sportverenigingen, (vrijwilligers)werk, buurtactiviteiten en lokale netwerken. De gemeente speelt hierin een belangrijke rol door ontmoeting te stimuleren, initiatieven te verbinden en normalisatie te bevorderen.

Er zijn verschillende verbeterpunten genoemd. Zo sluit het huidige onderwijs niet altijd goed aan bij de leerbehoeften van jongeren. De ISK (Internationale Schakelklas) is voor sommige jongeren geen passende route naar regulier onderwijs. Voor sommige (AMV) jongeren is de voor zorg de mentale gezondheid voorliggend alvorens zij tot leren kunnen komen. Hiervoor zijn nu onvoldoende middelen voor handen. Denk hierbij aan (tijdelijke) ontheffing/uitstel van de leerplicht, bijdrage van de gemeente in het faciliteren van

leerroutes die aansluiten op de arbeidsmarkt waaronder stages. Er is behoefte aan meer

praktijkgerichte leer- en werktrajecten, ontwikkeld in samenwerking met lokale bedrijven en organisaties. Humanitas noemt dat er met bewoners een CV is gemaakt waarna de gemeente een rol zou spelen in de koppeling met werk. Daarna is er weinig gebeurt vanuit de gemeente. Hier liggen duidelijke kansen volgens deze partij.

Daarnaast is goede voorlichting aan ouders/verzorgers over het Nederlandse onderwijs- en zorgsysteem noodzakelijk om hen beter te betrekken.

Integratie is altijd tweerichtingsverkeer. In de praktijk blijkt dat de bereidheid tot ontmoeting aan beide kanten beperkt is. Veel opvanglocaties staan los van de omgeving en hebben weinig verbinding met gemeenten, sportclubs, kerken en andere sociale netwerken die juist de 'lijm' in de samenleving vormen. Het politieke klimaat, dat regelmatig wordt gedomineerd door polarisatie, maakt samenwerken soms moeilijker dan nodig. Daarom is het belangrijk dat gemeenten opvanglocaties actief koppelen aan het lokale leven en samenwerking stimuleren tussen inwoners, organisaties en nieuwkomers.

Voorbeelden van verbinding zijn activiteiten zoals taalpunten in de bibliotheek, sportverenigingen die hun deuren openen, en vrijwilligerswerk dat nieuwkomers vroegtijdig laat kennismaken met de Nederlandse taal en cultuur. Jongeren kunnen worden verbonden met de gemeente via bijbanen, stageplaatsen en vrijwilligerswerk. Het betrekken van volwassenen en jongeren bij lokale netwerken – sport, cultuur, zorg en werk – ondersteunt integratie en bevordert onderling begrip. Ook vroege kennismaking met taal en cultuur, al vóórdat iemand statushouder wordt, helpt om de overgang naar het gewone leven makkelijker te maken.

Onderwijs

Het verbeteren van de onderwijsvoorziening voor volwassenen is een kans waar de gemeente volgens enkele professionals mee aan de slag moet. Er wordt genoemd dat de kennis van het NT2-onderwijs (dit is het onderwijs in de Nederlandse taal voor mensen die het Nederlands niet als moedertaal hebben, zodat ze mee kunnen doen op school, in werk en in de samenleving) niet voldoende is. Dit geldt voor het onderwijs voor volwassenen maar ook voor het basisonderwijs.

NT2-leerlingen (van 4 tot 12+) gaan naar NT2-school in Almelo. Als leerlingen er aan toe zijn worden ze doorverwezen naar het reguliere onderwijs. Meerdere professionals noemen het belangrijk dat het reguliere onderwijs in gemeente Wierden hierin gefaciliteerd gaat worden. En onderwijspersoneel handvatten krijgt om deze leerlingen verder te helpen in hun ontwikkeling. De meeste basisscholen hebben nu niet kennis en ervaring met NT2 onderwijs dat nodig is. Als optie wordt genoemd dat de gemeente Wierden Het Palet mee kan financieren om deel te laten uitmaken van een ambulante team. Dit ambulante team helpt reguliere scholen met kennis en expertise. Zij geven op de scholen onderwijsadvies.

Op het gebied van leerlingenvervoer kan de gemeente Wierden zich nog beter ontwikkelen. Er is genoemd dat dit lang duurt bij Wierden in vergelijking met omliggende gemeenten. Dit heeft als consequentie dat kinderen niet naar school gaan en geen structuur hebben in hun leven. Ouders zijn hierdoor ook gebonden.

In het onderwijs kan één overkoepelende leerplichtambtenaar (over de gemeenten heen) voor al de ISK leerlingen de regels stroomlijnen (dit loopt nu in een pilot), waardoor scholen en gezinnen niet steeds andere afspraken horen. De pilot loopt tot eind 2026 en gepleit wordt deze voort te zetten.

Een terugkerend knelpunt is dat taallessen vaak te laat starten; sommige jongeren beginnen pas na twee jaar met taalonderwijs. Hierdoor lopen zij grote achterstanden op die moeilijk in te halen zijn. Daarnaast hebben ISK's en NT2-aanbieders te maken met financieringsregels waardoor zij na twee jaar geen bekostiging meer ontvangen, terwijl leerlingen dan juist nog ondersteuning nodig hebben. De overgang naar regulier onderwijs wordt dan te vroeg afgedwongen. Meerdere professionele partners zien kansen om eerder met taal te beginnen en taal te koppelen aan werk en participatie, bijvoorbeeld via praktijkgerichte leer- en werktrajecten in samenwerking met lokale bedrijven.

Omdat veel vluchtelingen te maken hebben met trauma, taalachterstand en andere complexe omstandigheden, is maatwerk is bepaalde gevallen gewenst. Een IRT-perspectief (Integrale Regie en Toeleiding) kan hierbij helpen. In zo'n traject werken organisaties zoals COA, VluchtelingenWerk, scholen, zorg en welzijn samen aan één integraal plan dat aansluit bij de persoonlijke situatie van een vluchteling of statushouder. In dit plan wordt gekeken naar wat iemand nodig heeft op het gebied van zorg, taal,

onderwijs, werk en huisvesting, welke problemen er spelen en wie welke acties onderneemt. Het doel is om versnippering te voorkomen, uitval te verminderen en de zelfredzaamheid van nieuwkomers te vergroten. Wenselijk is dan om één casemanager aan te stellen die het hele traject meeloopt met de vluchteling of statushouder.

AMV'ers en de overgang naar 18+

Voor AMV'ers vormt de overgang naar 18 jaar een ingrijpende en kwetsbare fase. Zij moeten ineens veel zelf regelen en er zijn veranderingen op het gebied van huisvesting, financiën, procedures en hun netwerk. Er is genoemd dat de jongeren vaste aanspreekpunten moeten hebben en een doorlopende begeleiding. Een goede en nauwe samenwerking hiervoor met het Nidos en COA wordt erg belangrijk genoemd.

Uit de gesprekken blijkt dat het per locatie verschilt of jongeren worden begeleid op zoek naar stage of werk. Hier liggen kansen. Daarnaast is genoemd dat de begeleiding ook aandacht moet hebben voor de psychosociale aspecten.

In Wierden is de begeleiding van de AMV locatie volgens sommige professionals niet voldoende op orde, mede door een hoge doorstroom van personeel en management. Hier liggen kansen voor een betere organisatie en begeleiding. Er is ook genoemd dat bijvoorbeeld slaapproblemen (door veelal trauma's en het trage proces waardoor hulp niet of nauwelijks voor handen is), het feit dat ze soms niet kunnen fietsen of niet snappen hoe het OV werkt maken dat de schoolgang stukt. De gemeente Hellendoorn is genoemd als goed voorbeeld, zij regelden om deze reden een busje om AMV'ers naar school te brengen. Dit wordt bekostigd uit het budget voor nieuwkomers in plaats van uit het budget van leerlingenvervoer dat een grens van 15 km hanteert voordat iemand in aanmerking komt.

Cultuursensitief werken

Sommige professionele partners signaleren dat vluchtelingen en statushouders vaak met andere verwachtingen naar Nederland komen over de rol van overheid, onderwijs, zorg en instanties. Taalachterstanden, analfabetisme en traumatische ervaringen maken het nog moeilijker om hun weg te vinden. Daarom is er behoefte aan cultuursensitieve begeleiding, realistische informatievoorziening en maatwerktrajecten die aansluiten bij de achtergrond en situatie van nieuwkomers.

Culturele verschillen spelen ook een duidelijke rol in het dagelijks leven. Het omgaan met digitaal geld is voor veel ouders nieuw, waardoor zij hun kinderen hier niet in kunnen ondersteunen. Buurtbewoners vragen zich soms af of de leefstijl van nieuwkomers past

bij hun omgeving. Bewustwording en wederzijds respect zijn daarom essentieel om spanningen te voorkomen. Ook verschillen in dagritme kunnen onbedoeld tot irritatie leiden: veel nieuwkomers leven veel buiten, brengen veel tijd door in groepen en gaan later naar bed, wat door anderen als overlast kan worden ervaren.

Daarnaast is er sprake van financiële druk. Sommige jongeren voelen de verantwoordelijkheid om snel geld te verdienen voor het thuisfront en kiezen liever voor betaald werk dan voor een stage. Als legale mogelijkheden beperkt zijn, ontstaat risico op alternatieve routes. Voor veel jongeren en gezinnen bepalen taalachterstand, trauma, stress en onzekerheid hun dagelijks functioneren. Meerdere professionals vragen daarom om structurele aandacht voor trauma- en cultuur sensitieve begeleiding. In het sociaal domein helpt het als de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft door in te zetten op diversiteit binnen teams, zodat inwoners zich kunnen herkennen in de professionals die hen ondersteunen. Het delen van expertise en ervaring tussen organisaties, scholen, COA, Nidos en gemeente wordt gezien als een belangrijke voorwaarde voor een cultuur-sensitieve en samenhangende aanpak

Rode draad

De gesprekken met professionele partners laten zien dat het huidige systeem van opvang, begeleiding en integratie goede inzet en betrokkenheid heeft, maar dat er genoeg ruimte voor verbetering is in samenhang, continuïteit en voldoende ondersteuning aan de kwetsbare groepen. Van de gemeente wordt een stevige regierol gevraagd, gericht op integraal samenwerken, vroegtijdige taalontwikkeling, stabiele begeleiding en betere verbinding met de lokale samenleving. Minder regels en snellere procedures moeten de doorstroom naar huisvesting, onderwijs en werk versnellen. Langere en stabiele begeleiding borgt duurzame integratie.

Door te investeren in cultuur-sensitief werken, duidelijke communicatie en realistische verwachtingen bij inwoners én nieuwkomers kan de gemeente Wierden werken aan duurzame integratie en sociaal evenwicht.

Leren van andere gemeenten en integreren in het gewone leven (sport, onderwijs, buurt, stages bij lokale bedrijven etc.) zijn cruciale hefboomen. De opgave vraagt om langetermijndenken, weloverwogen keuzes, verbinden en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

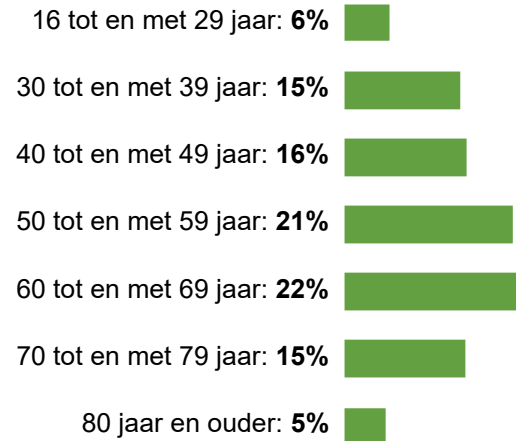

Bijlagen enquête

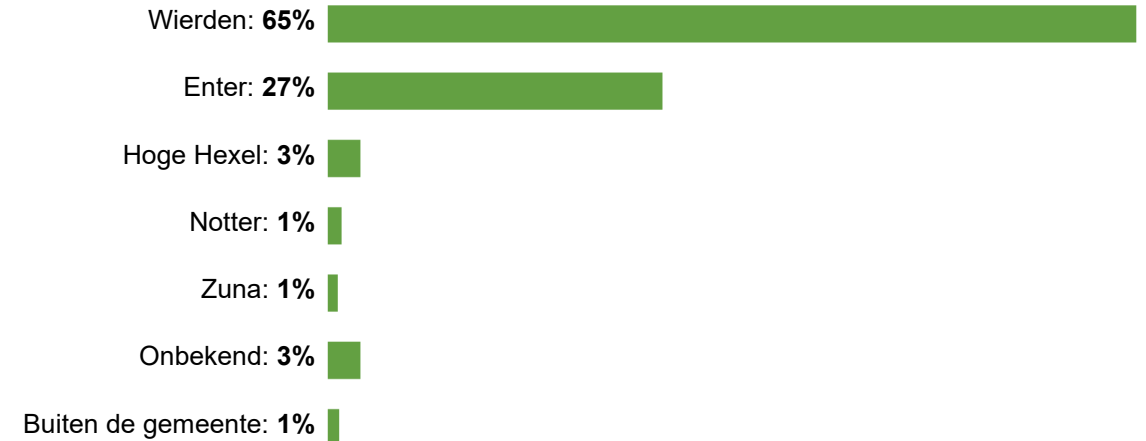
Wat is uw geslacht? (n=1674)

In welke leeftijdsgroep valt u? (n=1674)

Wat is uw woonplaats? (n=1677)

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage zal gewogen resultaten bevatten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (1677) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 2,29% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten jonger dan 30 jaar, krijgt een respondent uit deze groep bijvoorbeeld weegfactor 3,48 en een respondent tussen de 60 en 69 jaar (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,73. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd. Een weegfactor tot 5 wordt echter geaccepteerd. Indien gewenst kan de tabel met alle gehanteerde weegfactoren opgevraagd worden.

Door de weging zijn de resultaten representatief over leeftijd.

Bijlagen gespreksavonden

Datum: maandag 30 juni

Tijd: 19.00 – 21.30 uur

Locatie: gemeentehuis Wierden

Aantal deelnemers: 35

Breed draagvlak:

- Vluchtelingen die hier komen moeten goede begeleiding krijgen en moeten zo snel mogelijk toegang krijgen tot werk.
- Vluchtelingen die hier komen moeten we ruimhartig en menswaardig opvangen, zodat ze kunnen opgaan in de gemeente. Ze moeten zich kunnen ontwikkelen: leren en werken. Daarbij moet het veilig zijn voor de buurt.
- De communicatie tussen gemeente en inwoners moet zo vroeg mogelijk in het proces worden opgestart.
- De gemeente heeft een rol bij het creëren van een reëel beeld van wie de mens achter de vluchteling is. Wie was jij in het land van herkomst en wie ben je hier?
- Zoek vanaf dag 1 naar draagvlak onder bewoners.
- Vluchtelingen moeten geen overlast veroorzaken.
- De gemeente moet investeren in meer voorzieningen en boa's. Dit kan gefinancierd worden uit de extra middelen die de gemeente krijgt voor de opvang van vluchtelingen.
- De gemeente moet integratie van vluchtelingen stimuleren door middel van het leren van de taal, werken en het accepteren van onze normen en waarden.
- Let op wat een vluchteling is en wie je binnenlaat.
- Als er plek wordt gegeven aan vluchtelingen, laat het dan voor zowel vluchtelingen als bewoners zo veilig mogelijk zijn.
- Geef alleen akkoord op opvang als die echt haalbaar is qua scholing, huisvesting en begeleiding.
- Betrek vluchtelingen bij het gewone leven.
- Luister goed naar behoeftes en elkaars verhaal en verwachtingen.
- Laat iedere vluchteling een doel bepalen en maak dat niet te vrijblijvend.
- Zorg voor kleinschalige opvang en mix mensen met elkaar, zodat ze elkaar snel leren kennen.

- Zorg voor goed contact met de omgeving.
- Vang niet te veel vluchtelingen op.
- Maak de opvang passend bij de bevolking.
- Zorg voor gelijke kansen op de woningmarkt.
- Kijk goed naar doelgroepen en vermijd groepen die zich niet willen aanpassen.
- Zorg dat vluchtelingen zich kunnen ontwikkelen.
- Zorg voor veiligheid.
- Zorg voor goede begeleiding van vluchtelingen. Naar werk, taal, omgangsvormen, de weg wijzen in Nederland. Maak daarvoor één instantie eindverantwoordelijk: namelijk de gemeente.
- Verlies bij de opvang van vluchtelingen de menselijke maat niet uit het oog.
- Communiceer open en transparant.
- Hanteer een strakke definitie van de verschillende begrippen (bijvoorbeeld vluchtelingen, asielzoekers, arbeidsmigranten). Maak daar in je aanpak verschil tussen.
- Plaats asielzoekers verspreid over meerdere delen van Wierden.
- Breng de impact op het woningtekort in beeld.

Gedeeltelijk draagvlak

- Vluchtelingen vangen we liever op in 1 grotere locatie (100-150 personen) dan versnipperd over meerdere kleine locaties omdat daarmee de beveiliging, begeleiding en voorzieningen beter te organiseren zijn.
- Er moet ruimte zijn voor verschillende groepen (Oekraïners, ama's, overig) en goed gekeken worden naar wat past bij de gemeente. Aan de voorkant moet duidelijk zijn welke kaders de gemeente gebruikt.
- Spreiding van de vluchtelingen over de gemeente Wierden en daarmee inspelen op 'noaberschap'.
- Nee zeggen tegen het Rijk: vluchtelingen überhaupt niet opvangen.

Weinig draagvlak

- Het aantal vluchtelingen gaat toenemen, niet alleen met economische en politieke vluchtelingen, maar ook met klimaatvluchtelingen. Denk als gemeente na over scenario's.

Datum: donderdag 3 juli

Tijd: 19.00 – 21.30 uur

Locatie: gemeentehuis Wierden

Aantal deelnemers: 25

Breed draagvlak:

- Zorg voor duidelijke spelregels, handhaving en kaders, als naar school en werk gaan
- Ga op bezoek in Hardenberg en ontdek hoe ze het daar super goed doen met de organisatie 'in beeld' en project Buitenkwartier
- Deel cijfers, zodat we feitelijk gezien ook weten waar we het over hebben. Gaan er wel echt zoveel mensen naar een woning als asielzoeker of zijn er voor gescheiden mensen net zoveel huizen nodig? Hoeveel mannen zijn gevlucht? Haal onwetendheid eruit, ook uit de % uit enquête van Movementem.
- Voor eerste opvang is huisvesting nodig: want je moet als vluchteling een dank boven je hoofd hebben, geen voorrang op huisvesting Wierdenaren, mag best klein, aparte opvangcentra.
- Vluchtelingen moeten zich gedragen als gast: dat moet afgedwongen worden, dat zorgt voor draagvlak, goede begeleiding is belangrijk en voorlichting, het helpt ook als vluchteling sneller antwoord krijgt op de vraag 'mag ik blijven?'
- Druk op voorzieningen; percentage vluchtelingen moet wel in verhouding staan tot wat we aan kunnen (bijv. bij huisarts, SEH, OV). Spreidingswet niet alleen uitvoeren op basis van aantallen, maar ook op basis van voorzieningen.
- Instellingen moeten beter reageren op vrijwilligersinitiatieven. We willen wat, staan klaar als vrijwilligers maar krijgen geen contact (met COA). Zorg voor contactpersoon bij gemeente die daar wat in kan doen.
- Betrokkenheid van Wierdenaren en van vluchtelingen. Dat je van elkaar verwachtingen kunt hebben en dat je van elkaar kunt leren. Maar: geef inwoners het eerlijke verhaal. (soms heb je iemand nodig die jou op sleeptouw neemt)

Er is behoefte aan zinvolle daginvulling, vooral voor jonge mannen. Het niet kunnen werken leidt volgens sommigen tot "rottigheid". Veel gehang in de wijk en op straat. Jonge vrouwen vinden de situatie soms spannend. Vaders maken zich zorgen om hun dochters. Ook is benoemd dat veel mensen in een huis opgesloten zitten. Dagbesteding wordt gezien als een manier om structuur en rust te brengen, zichtbaar te zijn en iets terug te doen voor de omgeving.

- Veiligheid is een belangrijk thema. Mensen maken zich zorgen over groepen jongeren die op straat hangen, vooral jongens, en over wat dat doet met het gevoel van veiligheid. Verkeersveiligheid, zeker voor kinderen, is ook een punt. Er is sprake van spanningen, die voortkomen uit trauma's, een gebrek aan begeleiding, en culturele verschillen. Alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMA's) worden genoemd als kwetsbare groep die extra aandacht vraagt. Hoewel er een zorgcontract is vanuit de gemeente, lijkt de bureaucratie samenwerking in de weg te staan.
- Integratie vraagt om duidelijke begeleiding, taalverwerving en goed contact met de buurt. Er is behoefte aan structuur: wie doet wat, wat wordt van wie verwacht? Mensen benoemen verschillen in normen en waarden en het belang van het herkennen en bespreekbaar maken van patronen. Er is zorg dat integratie stilvalt als mensen te lang niets doen. De wijk speelt daarin een rol, net als werk en onderwijs.
- Er zijn zorgen over de krapte op de woningmarkt, vooral voor jongeren. De beperkte doorstroming zorgt voor spanningen. Gezinnen leven te klein, jongeren kunnen niet op zichzelf, en er is onduidelijkheid over hoe woningen worden toegewezen. Mensen vragen om meer spreiding van opvangplekken over de gemeente. Er leeft het idee dat het systeem vastzit.
- Medemenselijkheid en mededogen: Hoe zou je zelf opgevangen willen worden?
- Faciliteer dat als gemeente
- Integratie stimuleren en toekomstperspectief bieden met als doel 'welzijn' (niet met als doel integreren an sich):
  - Opleiding
  - Werk
  - Sport
  - Talenten benutten
  - Maar niet pamperen, verwennen 'alles is gratis'
  - Als mensen dit willen doen, kunnen doen, mogen doen

- Draagvlak is veelal gebaseerd op angst: moeten we niet voorbij draagvlak en vanuit leefkeuzes maken als bestuur?
- Integratie ook ruimtelijk stimuleren: zet vluchtelingen 'ertussen':
  - In de gemeenschap en toegankelijk
  - Niet afgesloten ervan
- Visie + beleid is belangrijk, maar wees ook pragmatisch -> zoek kansen

Gedeeltelijk draagvlak

- Bied perspectief en ruimte/faciliteiten om te ontladen: koken, sporten, werk en dagbesteding
- Zorg voor een zo fijn mogelijke woonplek om echt te kunnen bijkomen van alle stress: als je een fijne plek hebt, voorkom je ook dat er overlast ontstaat.
- Praat op basis van feiten en ga in dialoog over de gevoelens die er onderliggen.
- De leerlingen van basisschool het Palet vragen veel van de leerkrachten. Er zijn zorgen over het feit dat het reguliere onderwijs volloopt en kinderen niet de aandacht kunnen krijgen die ze nodig hebben. Er is behoefte aan kleinere klassen, duidelijke grenzen, en meer ondersteuning. Ook duurt het leerlingenvervoer te lang (voordat dat is geregeld, zo'n 8 weken), wat maakt dat de kinderen zich thuis vervelen en ouders niet kunnen werken.
- Een aparte afdeling of persoon binnen de gemeente die verantwoordelijk is voor vluchtelingenbeleid (Vluchtelingenwerk moet een aparte afdeling zijn):
  - Moet iemand van de gemeente zijn, geen organisatie van buiten
  - Een empathisch ambtenaar!
- Leer de vluchtelingen bijvoorbeeld afvalscheiden.

Datum: dinsdag 8 juli

Tijd: 19.00 – 21.30 uur

Locatie: De Bron in Enter

Aantal deelnemers: 75

Breed draagvlak:

- Zo min mogelijk opvangen. En als het dan toch door je strot geduwd wordt, dan alleen echte vluchtelingen. Geen gelukszoekers. En liefst alleen gezinnen.
  - Bureaucratie minimaliseren zodat vluchtelingen zo snel mogelijk aan hun educatie en werk kunnen beginnen. Dit helpt de integratie en vermindert overlast.
  - Gebruik een transparante definitie van wat een vluchteling is en houd je daar als gemeente aan. Dit zorgt voor duidelijkheid naar bewoners en verkleint de kans op gelukszoekers met weinig perspectief.
  - Zo min mogelijk niet-EU-vluchtelingen, met name islamieten. In verband met verschillen in cultuur en geloof.
  - Zorgen om goede voorzieningen. Denk aan voldoende woningaanbod, zorg, tandarts, jeugdzorg, mentale begeleiding. Zorg eerst dat je dat in de huidige situatie op orde hebt, voor je het extra onder druk zet met nieuwkomers.
  - Veiligheid voor huidige bewoners is het allerbelangrijkst.
  - Belangrijkste voor de gemeente: duidelijk zijn én sociaal zijn. We hebben een zorgplicht naar mensen die het slechter hebben dan wij. Zorg bijvoorbeeld voor goede huisvesting.
  - Gemeente, wees duidelijk en eerlijk tegen je inwoners. Vertrouwen in de politiek (landelijk en lokaal) is weg. Zorg dat dat wordt hersteld.
  - Vang alleen mensen op uit oorlogsgebieden, geen economische vluchtelingen.
  - Zorg dat we als gemeente stoppen met opvang, daarmee houden we het probleem in stand en geven signaal af dat mensen mogen blijven komen.
  - Stuur de mensen weg die geen status hebben gekregen en dus geen vluchteling zijn. Vang alleen echte vluchtelingen op!
  - Biedt kansen voor de mensen die echt vluchteling zijn: als mensen geen goede plek hebben, ontstaat overlast. Zowel als ze geen woning, werk, taal (NL) hebben. Voor de echte vluchteling willen we wel gaan staan.
- Er is een vraag overgeslagen: eerst ruimte voor zorgen van inwoners over vluchtelingen. Biedt een uitlaatklep en kom daarna met de vraag hoe opvang voor echte vluchtelingen te organiseren. Deze vraag insinueert dat er vluchtelingen komen.
  - Eerlijke communicatie vanuit de overheid: zeg niet dat je dingen niet wist! Zeg dat er problemen zijn bij opvanglocaties en dat je daar oog voor hebt en toezicht op zet etc.
  - Maak integratie verplicht voor echte vluchtelingen, laat ze werken, taal leren, meedoen in de samenleving. Hier komen wonen is niet vrijblijvend!
  - Op de werf zitten derdelanders (Algerije) die hier werken/studeren; zij onderhouden hun families daar met de veiligheid die wij bieden. Dat kan en mag niet!
  - Toon je visie op vluchtelingen, maak heel duidelijk wie wel/niet. Hou op met zwabberen en volg de lijn die je kiest en handhaaf die: dat geldt voor heel Nederland
  - Zorg voor meer toezicht op straat; veiligheid en handhaving
  - Geef goed onderbouwde feiten en cijfers die kloppen! Dan weten we tenminste waar we het over hebben (ook over soort/afkomst/criminaliteit)
  - Zet vluchtelingen niet bij elkaar, zorg voor spreiding en voorkom groepsvorming; dan integreren ze beter!
  - Kom afspraken na en wees heel eerlijk als gemeente
  - Wees kritisch en zorg dat die afspraken ook bij samenwerkingspartners gelden (vb van een vrouw die vluchtelingenwerk actief was, te kritische vragen stelde aan een vluchteling en werd ontslagen)
  - De Entenaren zijn het belangrijkste!
  - Zorg dat je doorlopend een uitlaatklep biedt, voor de zorgen van Entenaren.
  - Tegen: grotendeels weerstand op het thema op een enkeling na.
  - Mensen moeten mogelijkheid hebben om actief te zijn/te werken voorkomen ongewenst gedrag, goed voor snelle integratie. Ook verder zorgen geuit dat opvang (en de mensen) een verdienmodel/handelswaar zijn geworden.
  - Wie laat je binnen? Screening bij binnenkomst in NL. We willen alleen echte vluchtelingen hebben, maar wat is in NI de definitie van vluchtelingen? Oekraïners zijn wel welkom, maar niet westerse migranten niet.
  - Snelle integratie aanpassen aan onze cultuur: zorgen over culturele en religieuze verschillen. Een aantal deelnemers uitte stevige zorgen of afwijzing van moslims. Dat zou niet gaan in de lokale gemeenschap.

- Veiligheid: grote zorgen over veiligheid en er is geen vertrouwen in de gemeente om de veiligheid voor de inwoners te garanderen. Er wordt een aanspreekpunt bij de gemeente gemist.
- Veiligheid boven alles: veel negatieve ervaringen en interacties.
- Benieuwd naar draagkracht en draagvlak in samenwerking met professionele instanties (huisarts, school en zorg)
- Mensen die kunnen werken zo snel mogelijk aan het werk om verveling en rottigheid te voorkomen.
- Veilige landen, derdelanders terug.
- Voorrang eigen jeugd met huisvesting
- Taalles verplicht: betere integratie
- Gebruik het huis en huis blad, Enters nieuws, voor de communicatie van deze gespreksavonden. Verwacht niet dat brieven worden gelezen.
- Veiligheid: Er leven grote zorgen over veiligheid, criminaliteit, overlast en netheid. M.n. ook veiligheid voor jonge vrouwen, meisjes en kinderen (kunnen niet meer over straat). Veiligheid moet gewaarborgd zijn met veel toezicht en handhaving.
- Omvang/schaalgrootte: Liever heeft het merendeel überhaupt geen vluchtelingen, maar mocht er toch een opvanglocatie komen, dan moet deze zeer kleinschalig zijn op een afgelegen/geïsoleerde plek. Het moet zo onaantrekkelijk mogelijk zijn. Een deelnemers stelt: een soort van gevangenis waar ze niet uit mogen met een elektrisch hek eromheen. Een ander stelt: de opvang moet gedwarsboemd worden.
- Achtergrond vluchtelingen: Men wil geen vluchtelingen met een moslim-achtergrond uit vrees dat die zich niet zullen aanpassen. Iemand stelt: moslims moeten gelijk worden teruggestuurd want die zijn gevaarlijk.
- Integratie: Vluchtelingen moeten zo snel mogelijk integreren in de Enterse gemeenschap door meteen taallessen, nuttige bezigheden of werk. Vluchtelingen met een moslim-achtergrond moeten zich westers gaan kleden.
- Samenstelling groep: Men wil geen alleenstaande (jonge) mannen opvangen
- Vermenging van Nederlanders en vluchtelingen voor de periode dat ze hier zijn om afstand te verkleinen + veiligheid waarborgen
- Focus op terugkeer waar mogelijk van vluchtelingen naar hun thuisland.
- Taal leren verplicht stellen, net als integratie. Werken mogelijk maken!

Gedeeltelijk draagvlak

- (zeer) Kleinschalige opvang verdeeld over de kernen, ook met het oog op integratie en bescherming van vluchtelingen tegen racisme.
- Zorg voor goede huisvesting. Niet met zes mensen in één unit en geen verouderde units.
- Spreiding en kleinschalige opvang: geen grote opvanglocatie. Het standpunt “wie voor opvang is die neemt ze zelf maar in huis”, leidde tot verdere discussie wat uitkwam op een kleinschalige opvang.
- Alleen de wettelijke verplichte aantallen opnemen in het licht van o.a. draagkracht van de gemeenschap en druk op voorzieningen. Huisvesting voor eigen jeugd eerst.
- Licht ontvlambare situatie op dit moment in Enter: ‘het staat op knappen’. Vooral onder de jeugd blijktbaar. Er werd gesproken over een groot risico op escalatie als er een keer iets gebeurt waar een asielzoeker bij betrokken is.
- Betere huisvesting voor Oekraïners
- Woningnood: De komst van vluchtelingen zet de beschikbaarheid van woningen voor m.n. starters verder onder druk. En zorgt bovendien voor waardedaling van woningen.
- Waarborg de veiligheid voordat er mensen bijkomen (*Waarborgen van de veiligheid mag nu al meer*): Kwam van iemand die zich erg onveilig voelt in buitengebied en aangeeft geen handhaving of politie te zien. Vindt dat de gemeente meer moet doen.
- Voor de echte* vluchtelingen goede** opvang. *Een echte vluchteling is een oorlogsvluchteling **Goede opvang is werk, taal en begeleiding.
- Als ze er toch zijn, geef ze kennis en vaardigheden mee wat nodig is om een land op te bouwen, zoals metselen, stratenmaken, tegelen, etc.
- Zorg om veiligheid van jonge meiden vanwege cultuurverschillen in normen en waarden t.o.v. vrouwen (overwegend minder respect voor vrouwen)
- Zorg om draagvlak voor vluchtelingen in Enter: als dit niet veranderd wordt het voor vluchtelingen (en voor de gemeente) heel moeilijk.

Weinig draagvlak

- Gemeenteraad beslist: Het is niet aan de inwoners maar aan de gemeenteraad om over de opvang te oordelen en besluiten te nemen. Ik heb vertrouwen in de gemeenteraad.

Datum: woensdag 9 juli

Tijd: 19.00 – 21.30 uur

Locatie: gemeentehuis Wierden

Aantal deelnemers: 40

Breed draagvlak:

- Kleinschalige opvang: Wierden moet Wierden blijven, dus het is belangrijk om de opvang kleinschalig te organiseren. Op die manier kunnen we het draagvlak voor de opvang vergroten. Het moet wel haalbaar en realistisch blijven in de uitvoering.
  - Verantwoordelijkheid nemen: Er is behoefte aan meer procesbegeleiding. Wat is de gedeelde verantwoordelijkheid binnen Europa? Populisme werkt polariserend en draagt niet bij aan structurele oplossingen. Asielzoekers mogen niet worden weggezet als de oorzaak van alle problemen; het is belangrijk om verwachtingen te managen en eerlijk te verdelen. De gemeente moet hierin een actieve rol nemen, bijvoorbeeld met goede doorstroom, handhaving en het voorkomen van situaties waarin mensen lang moeten wachten. Er heerst onvrede over willekeur in het systeem en de traagheid van procedures, maar ook besef dat begeleiding veel problemen kan voorkomen. De focus moet liggen op menselijkheid, orde en duidelijkheid.
  - Verspreiding van locaties: Kleinschalige, verspreide opvanglocaties hebben de voorkeur boven grote centra. Idealiter worden asielzoekers gehuisvest in de buurt van dorpen en tussen Nederlanders, zodat integratie en contact vanzelf kunnen ontstaan. Grootschalige locaties worden gezien als afstandelijk en minder effectief. Betrokkenheid van de buurt is essentieel; mensen willen weten wie er komt en hoe dat gaat. Er zijn zorgen over locaties met veel jonge, alleenstaande mannen, maar er zijn ook voorbeelden van goede groepen die zich inzetten voor hun omgeving. Vrijwilligers kunnen hierin een belangrijke verbindende rol spelen.
  - Medemenselijkheid: Het uitgangspunt moet zijn dat alle mensen gelijkwaardig zijn. Asielzoekers worden vaak als ‘anders’ gezien, maar in gesprekken blijkt dat mensen elkaar herkennen in hun menselijkheid. Vooral jongeren worden positief benoemd: ze groeien op, passen zich aan. Als iemand goed doet, verdient diegene een plek in de samenleving. Tegelijkertijd moeten de randvoorwaarden helder zijn en moet de gemeente duidelijk communiceren over beleid. Medemenselijkheid vraagt om erkenning én kaders.
- Beleid voor toewijzing woningen van gemeente: Het huidige beleid wordt als oneerlijk en ontoereikend ervaren. De woningnood speelt al jaren en treft vooral jongeren die geen betaalbare woning kunnen vinden. Gemeenten zouden hun beleid beter moeten afstemmen op de lokale woningmarkt in plaats van regionaal te denken. Het is belangrijk dat woningcorporaties en gemeenten transparant communiceren over hun keuzes en dat er meer woningen bijkomen. Daarnaast heerst het sentiment dat er voor asielzoekers sneller iets geregeld kan worden op het gebied van woningen, en dat vindt men niet eerlijk. Als het gaat om vergunningen duurt het vaak lang en zijn er veel knelpunten – hoe dan?
  - Overheid en politiek: Verwarring en wantrouwen ontstaan door onduidelijke procedures en het niet naleven van beloften. De overheid zou consistentere en helderder moeten communiceren, met betere handhaving en realistische plannen. Politiek populisme wordt als schadelijk gezien, zeker wanneer verwachtingen worden gewekt die niet waargemaakt kunnen worden. Gemeenten moeten proactief optreden, zich niet verschuilen achter regels, maar uitleggen waarom keuzes worden gemaakt. Alleen zo kan het vertrouwen van bewoners behouden blijven.
  - Veiligheid voor inwoners en voor vluchtelingen zelf:
    - Zinvolle dagbesteding
    - Goede begeleiding
    - Onderschrijven om Nederlandse cultuurwaarden te accepteren
  - Veilige opvang van vluchtelingen (voor vluchtelingen zelf en voor de omgeving) in een passende omgeving voor de vluchteling:
    - Wonen
    - Opvang
    - Begeleiding (ook bij de vele vragen)
    - Dagbesteding: liefst werken en bijdragen (dat willen de meesten zelf ook)
  - Concretere voorlichting over cijfers, deze beter voor het voetlicht krijgen!!! – de politiek gaat met iedere negatieve uitzondering op de loop:
  - Inwoners beter informeren
  - Dan zou er mogelijk meer draagvlak zijn
  - Help mensen met het zoeken naar werk/structuur/zinvolle dagbesteding en betrek Wierdenaren daarbij
  - Maak uitzendbureau voor (on)betaald werk en normaliseer dat. Als je niet wilt werken, dan krijg je hier geen plek (samenwerking met de Welle)

- Zorg voor goede handhaving en samenwerking daarin met politie, woningbouw. Zorg voor duidelijke normen en waarden
  - Contact is eerste stap om overlast te voorkomen. Faciliteer als gemeente dat mensen contact met elkaar maken. Bemiddel als gemeente voor koffie en kennismaking!
  - Zorg voor spreiding en als ze bij elkaar komen zorg dan ook dat ze deel worden van Wierdens samenleving (scholen, buurtschappen, sport)
  - Zorg dat we naar draagkracht opvangen en niet overspoeld worden, dan weet ik niet meer hoe ik kan helpen. Als draagkracht er niet is verdwijnt draagvlak.
  - Zorg dat voor bewoners en vluchtelingen duidelijk is wie aanspreekpunt is en wie hen begeleid.
  - Zorg dat vluchtelingen de taal zsm leren
  - Zorg voor een manier om extremen zo snel en goed mogelijk te traceren en de kop in te drukken.
  - Goede begeleiding/opvang: Kijk wat ze hebben meegemaakt (opmerking: ook selectie vooraf, maar dat is verantwoordelijkheid van het COA)
  - Woningen te kort: het wordt te veel (mensen). Zorg voor voldoende woningen voor jongeren/ betaalbaar ook voor mensen uit eigen gemeente.
  - Contacten organiseren tussen vluchtelingen en inwoners: meer begrip wederzijds, lekker elkaar kennen, maak de brug kleiner. Gemeente kan faciliteren/begeleiden.
  - Zorg voor veiligheid: begeleid de mensen, leer de wet. Anders denken mag, maar blijf binnen NL wet.
  - Zorg voor nuttig tijdsbesteding/ goede begeleiding/ taal beheersing. Zet mensen met relevante opleiding of beroep in. Zorg dat ze zelfredzaam worden. Maak mensen zelf verantwoordelijk.
- Gedeeltelijk draagvlak**
- Maatschappelijke begeleiding: Mensen die hier komen moeten goed worden begeleid, zodat ze optimaal integreren. Daarbij dient de focus te liggen op zelfredzaamheid en het bijbrengen van de Nederlandse normen en waarden. Ook is het belangrijk om te monitoren wat het effect van die begeleiding is.
  - Cultuurverschillen: Bij het opnemen van asielzoekers dient rekening te worden gehouden met cultuurverschillen. We moeten gastvrij zijn, maar daarbij hoort ook het naleven van onze 'huisregels'. Bepaalde culturele grenzen (zoals meerdere vrouwen hebben) dienen niet te worden overschreden. Daar staat tegenover dat wij ook kunnen leren van andere culturen (zoals hun gastvrijheid om anderen mee te laten eten).
  - Aantallen: De aantallen die we opvangen moeten in verhouding zijn tot wat onze eigen samenleving aankan, dus niet te veel. Daarbij moet het wel bestuurbaar blijven, want een te klein aantal mensen maakt het onmogelijk om een locatie goed te organiseren.
  - Hulp aan mensen die hulp nodig hebben: Mensen die hulp nodig hebben, moeten kunnen rekenen op onze hulp. Dat zouden wij andersom ook willen. Die hulp moet gegeven worden zolang dat nodig is. Als de hulp niet meer nodig is, moeten we ook nadenken over terugkeer.
  - Begeleiding: Gebrek aan begeleiding leidt tot verveling, frustratie en overlast. Mensen met trauma's hebben behoefte aan structuur en ondersteuning. Handhaving is nodig, maar moet samengaan met goede uitleg over hoe dingen in Nederland werken. Er is een roep om duidelijkheid: wat mag wel en wat niet? Zeker bij jongeren zonder perspectief op status is begeleiding cruciaal. Gemeenten moeten hun beleid hierop afstemmen en zorgen voor voldoende toezicht, zeker bij grotere groepen. Begeleiding moet mensgericht zijn, maar ook begrensd en realistisch.
  - Samenleven in saamhorigheid, de mens voorop: In iedere straat een vluchteling of gezin plaatsen
  - Goede samenwerking met COA (als gemeente erbovenop zitten) voor goede begeleiding van de vluchtelingen:
    - ! Dagelijkse begeleiding van jongeren
    - ! Zinvolle dagbesteding
  - Mag niet ten koste gaan van eigen bevolking: huisvesting en levenskwaliteit. Spreiding door de gemeente. Enige clustering kan alleen als dienstverlening dit vraagt (procedure duurt te lang: landelijke verantwoordelijkheid)

Datum: donderdag 10 juli

Tijd: 19.00 – 21.30 uur

Locatie: Kulturhus Irene in Nenner

Aantal deelnemers: 20

Breed draagvlak:

- **Veiligheid:** Er leven grote zorgen over veiligheid, criminaliteit, overlast en netheid. Veiligheid moet gewaarborgd zijn met veel toezicht en handhaving. Het moet vooraf duidelijk zijn hoe de gemeente/politie optreedt bij calamiteiten.
- **Begeleiding:** Direct bij aanvang is goede begeleiding van de vluchtelingen nodig. Geef iedereen een buddy, maak kennis met de burens, leer ze onze gebruiken en gewoontes, zorg voor taalles en werk.
- **Locatiekeuze:** Betrek inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium bij de locatiekeuze. Kies de locatie in samenspraak met de inwoners.
- **Humaan (dagbesteding):** We moeten ook kijken naar welke kwaliteiten vluchtelingen hebben en wat we daarvan kunnen gebruiken/voor welke functies ze dan geschikt zijn. Geef ze een zinvolle dagbesteding.
- **Begeleiding:** Begeleiding van ervaren vrijwilligers en hen inzetten om vluchtelingen te begeleiden (ook al hebben ze nog geen status). Vluchtelingen moeten ook actiever begeleid worden door scholing. Als ze zich gaan vervelen, dan veroorzaakt dat overlast.
- **Inpasbaarheid:** Zoeken naar de mogelijkheden om vluchtelingen op te vangen en in te zetten in ons bestaande stelsel (zoals werk/functies opvullen)
- **Screening bij binnenkomst:** Bij binnenkomst moet de gemeente direct in kaart brengen welke vluchtelingen ze 'in huis halen'. Het moeten echte vluchtelingen zijn, geen gelukszoekers maar mensen die echt in nood zijn en niet in hun thuisland kunnen blijven vanwege oorlog.
- **Kennis bij gemeente:** Getraind personeel van de gemeente die kennis van zaken heeft en antwoorden kan geven op vragen die bewoners hebben als ze bijvoorbeeld een vluchteling in hun huis opvangen. Meestal kan de gemeente niet de nodige informatie geven.
- **Locatiekeuze:** Betrek inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium bij de locatiekeuze. Kies de locatie in samenspraak met de inwoners.

- **Zorg voor goede opvang en goede huisvesting:**
  - Gespreide locaties
  - Meer ruimte om hun eigen locatie voor de vluchteling
  - Mogen werken – een zinvolle dagbesteding
  - Voldoende medische zorg geregeld
- **Beter organiseren van vluchtelingenbeleid:**
  - Kinderen onderwijs
  - Niet de vluchtelingen van hot naar her slepen
- **Als je ze binnenlaat:** zorg dan dat de vluchtelingen als volwaardige Wierdenaren worden opgenomen in de gemeenschap – daarvoor is van beide kanten een 'effort' nodig.
- **Vergeet de Wierdenaren / autochtone bevolking niet**
- **Zorg dat er aanbod van onderwijs is, dat is er nu niet voldoende. Vooral voor AMV'ers: voorkom verveling. (VB. ASML Eindhoven is zelf scholen gestart)**
- **Zorg dat woningen AMV'ers in de buurt van station komen: onderwijs bereikbaar.**
- **Zorg voor woonplekken in nabijheid van woonkernen, stop mensen niet weg, maar laat ze onderdeel worden.**
- **Zorg voor een buddy die een kop koffie komt drinken en ook ondersteunt in het bijbrengen van normen en waarden, koppel die voor langere tijd.**
- **Laat 'lokale' inwoners ook begrip van andere culturen van nieuwe burens krijgen. Zo ontstaat begrip en respect.**
- **Neem als gemeente vijandigheid van lokale inwoners weg door goede voorlichting (dit soort avonden), feiten, cijfers en verhalen te delen. Dan zul je zien dat overlast meevalt**
- **Bied kansen om te integreren: zsm taal, werk, school: laat mensen niet te lang aan hun lot over: "uitzendbureau voor onbetaald werk"**
- **Deel succesverhalen met inwoners en vooral ook wat het succes gemaakt heeft.**
- **Faciliteer als gemeente projecten die inburgeren vereenvoudigen (buddyproject, taalmaatjes etc.)**

Gedeeltelijk draagvlak

- **Omvang/schaalgrootte:** De opvang moet kleinschalig zijn.
- **Stop gezinshereniging:** Gezinshereniging wordt opgevat als een perverse impuls om meer mensen binnen te laten dan nodig is.

Weinig draagvlak

- Financiële transparantie: De gemeente moet transparant zijn over de kosten die met de opvang zijn gemoeid. Hoeveel ontvangt de gemeente van het Rijk en hoeveel krijgen de vluchtelingen van de overheid?
- Geen Islamitische immigranten:
  - De ideologie past niet in Nederland
  - De islamitische leer is crimineel
- Geen asielzoekers en Oekraïners meer toelaten + asielzoekers in overtreding van de wet direct uitzetten.

**Bijlagen extra
gespreksmoment**

Gesprek 1 – 1 inwoner

- Alleen vluchtelingen opvangen die echt gevlucht zijn voor oorlogsgeweld. Geen gelukszoekers opvangen.
- Er is genoeg capaciteit bij de zorg? Dit is volgens deze inwoner de belangrijkste vraag. Volgens haar is er geen ruimte bij de huisartsen, tandartsen etc. De druk op de zorg is al te hoog. Er zijn al wachttijden. Dit is een reden om geen vluchtelingen op te vangen.
- De vluchtelingen die we opvangen de juiste zorg bieden. Veel vluchtelingen hebben psychische problemen en zijn getraumatiseerd. We moeten we deze vluchtelingen de juiste hulp en ondersteuning bieden.
- De mensen moeten goed begeleid worden zodat ze zich makkelijker kunnen aanpassen aan de Nederlandse maatschappij.
- De vluchtelingen moeten tussen de mensen in het centrum geplaatst worden en niet ergens buitenaf op een locatie. Als je tussen de mensen zit kun je makkelijker integreren.

Gesprek 2 – 1 inwoner

- Er zijn meer vrijwilligers nodig voor de begeleiding van vluchtelingen. De voorkeur ligt bij een combinatie van een man en vrouw die samen vluchtelingen kunnen begeleiden. Soms is het beter om er ook een vrouw bij te hebben bijvoorbeeld als een vluchteling naar de dokter moet en een vrijwilliger vraagt om mee te gaan. Er zijn meer zaken waarbij privacy een rol speelt. Mooi zou dus een combinatie van vrijwilligers zijn.
- Ook zijn er meer vluchtelingen nodig om mensen te helpen bij de wirwar van regels in Nederland. Bijvoorbeeld Oekraïners helpen bij het aanvragen van een Nederlands kenteken en het aanvragen van een verzekering.
- De gemeente zou Oekraïners moeten helpen bij de terugkeer naar hun thuisland. Soms willen en kunnen ook terug maar moet er van alles geregeld worden. Hierbij zou de gemeente moeten ondersteunen om de terugkeer wat meer te faciliteren.
- AMV'ers moeten meer de normen en waarden van de Nederlandse cultuur meekrijgen. Hiervoor is nodig dat er een opleiding wordt verzorgd maar ook goede dagbesteding. Hier moet veel aandacht voor zijn.

- Een vast aanspreekpunt bij de gemeente is erg belangrijk. Er zijn nu twee vaste medewerkers waar de vrijwilligers veel aan hebben.

Gesprek 3 – 1 inwoner

- Er zijn meer vrijwilligers nodig op de locatie van de AMV'ers. Er is aangegeven dat er alleen les is voor jongeren van 16 t/m 18 jaar. Deze vrijwilliger geeft Nederlandse les aan jongeren onder de 16 jaar en boven de 18 jaar. Deze vrijwilliger is volgens deze persoon de enige die op deze locatie komt. Er is veel meer behoefte aan les en aan mensen die iets met deze jongeren gaan doen. Er is geen ritme voor deze jongeren. Hier moet veel meer aandacht aan worden gegeven.
- Het is belangrijk dat er meer menselijkheid is bij de opvang van deze jongeren. Ze moeten wat meer gezien worden door mensen en wat meer aandacht krijgen.

Gesprek 4 – 1 inwoner

- Mevrouw heeft les gegeven aan vluchtelingen op de basisschool. Erg leuk om mee te werken, maar af en toe ook heel pittig, als ze weer moesten verhuizen. Het is mooi werk om hun de taal te leren, het geeft voldoening.
- Normen, waarden, tradities en opvoeding kunnen erg verschillen met wat we in Nederland gewend zijn. Dit kan soms botsen. Ze staan niet overal voor open. Wederzijds respect, acceptatie en veiligheid zijn erg belangrijk.
- We zijn een klein land, een vol land. Alle jongeren zijn op zoek naar een woning die ze niet kunnen vinden.
- Veiligheid is heel belangrijk, dit is er gelukkig nog wel.
- Vluchtelingen hebben vaak meer in hun mars dan je denkt. Ze hebben een goede opleiding, baan gehad in hun thuisland.
- Er is verveling omdat ze niet mogen werken als ze in de asielprocedure zitten, dit is erg uitzichtloos. Sommige maken misbruik van alle mogelijkheden.
- Nederland regelt heel veel, goede voorzieningen, goede bijdrage. Als juf had je alle mogelijkheden en middelen. Dit is anders dan bij regulier onderwijs waar altijd bezuinigd moet worden.

- Gemeente Wierden regelt het goed. Maar het zou goed zijn als er een strengere selectie is. Zijn de vluchtelingen wel écht vluchtelingen? Geen veilige landen.
- In toekomst wil deze persoon graag wat betekenen voor vluchtelingen, nu druk met mantelzorg.

Gesprek 5 – 1 inwoner

- Opvang van vluchtelingen moet gebeuren, gemeente doet al heel veel en moet daar mee doorgaan.
- AMV binnen de kernen moet ook als optie bekeken worden. Hierdoor is de integratie beter met de inwoners. Er zal dan meer begrip zijn.
- De gemeente moet blijven communiceren. Wat zijn de toekomstplannen? Voor de opvang van Oekraïners, asielzoekers?
- Integratie beter regelen. Betrek lokale ondernemers hierbij. Regel stageplekken en proeftrajecten, wat kunnen ze bijdragen? Dit gebeurt ook in omliggende gemeenten. Hierbij is een samenwerking tussen opvanglocaties en lokale bedrijven belangrijk. Gemeente moet dit ondersteunen.

Gesprek 6 – 1 inwoner

- Veiligheid in eigen omgeving is belangrijk
- Cultuurverschillen, religie kan best botsen met geloof in de gemeente Wierden. (gevoel van onveiligheid en onbekendheid). Lastig als mensen uit een andere cultuur komen, ze brengen hun eigen omgangsnormen mee, als ze het niet met elkaar eens zijn (bijv in elkaar slaan)
- Ze hebben een ander leefritme: ze zijn tot laat buiten met veel mensen; dit leidt tot overlast in de buurt. Er moet worden gekeken in welke buurt statushouders worden geplaatst. Ouderen moeten beschermd worden, komen weinig voor zichzelf op.
- Tweedeling: autochtoon en allochtoon in westen van het land; kan vreselijk botsen. Acceptatie en achtergrond van elkaars verschillen zit in de weg, wat steeds meer aanleiding tot conflicten geeft.
- Kansen moeten van 2 kanten komen, politiek heeft ook hier een belangrijke voorbeeldfunctie (middenpartijen heel fijn).

- Hoe mooi is het om mensen te helpen, te vertellen hoe het hier in de buurt/in Wierden gaat (door de plaatselijke bevolking). Als er mensen zijn die hier om verschillende redenen komen moet je ze helpen (Integratie)

Gesprek 7 – 1 inwoner

- Kolonisatie is de oorzaak van de vluchtelingenstroom. Er wordt gekort op ontwikkelingshulp, waardoor mensen hier naartoe komen. Als er maar genoeg is voor iedereen. Die landen veel meer helpen om fatsoenlijke regering en democratie te hebben. Vluchtelingen (jongeren) komen hier omdat ze een beter leven, zonder oorlog, willen hebben.
- Zorg dat vluchtelingen zo snel mogelijk de taal kunnen leren en mogen werken. In Engeland zijn er veel soepelere regels voor werk en een eigen bedrijf. En dan geen schoonmaakwerk, maar werk waarmee ze de taal kunnen leren. Internationale diploma's erkennen, van bijvoorbeeld artsen. Bied ze passend werk op niveau. Vooral voor jongeren. Of stuur ze terug. Doe er wat mee, laat ze niet zitten. Actie ondernemen, taallessen en computerlessen. Kijken hoe ze in het arbeidsproces of opleiding kunnen komen, fatsoenlijk leven bieden.
- Kans: Turkse supermarkt, meer variatie in eettentjes in Wierden. Andere producten en andere buitenlandse tentjes, ook goedkoper. Geef ze alsjeblieft een kans!
- Regels makkelijker maken, woning geven aan mensen die het nodig hebben.
- Vluchtelingenwerk moet kritischer kijken naar vluchtverhaal: meer en sneller contact.

Gesprek 8 – 2 inwoners

- Ik wil als burger van de gemeente wierden gehoord worden, als we het niet willen, moet de opvang er niet komen. Ook angst bij inwoners die in opstand komen, dat wil je ook niet.
- Van de ene op de andere dag te horen dat er caravans/containers met vluchtelingen komen; Oekraïners, geen communicatie of inspraak gevraagd door de gemeente.
- Veiligheid kan de gemeente niet garanderen: verkrachting, aanranding, criminaliteit in winkels en huizen en geweld.
- Niet in ons dorp er is hier geen ruimte genoeg, op basis van de inwoners. Het zijn er nu genoeg, buurtschap. In Enter is er genoeg aan opvangplekken.

- In AZC zie je mannen nooit met vrouwen en kinderen, altijd mannen alleen, die komen als economische vluchteling, dit moet niet kunnen.
- Twijfel of deze inspraakavond zin heeft, inspraak heeft geen zin, er wordt niks mee gedaan.
- Er is totaal geen overleg waar vluchtelingen komen, er is geen communicatie naar de inwoners. Geen transparantie over de besluiten en welke beslissingen de gemeente maakt. Zeker als hier eigenlijk al duidelijkheid is wat er gaat gebeuren.
- Vraag aan de gemeente: wat kunnen we als burgers doen om het azc tegen te gaan?
- Oekraïners zijn er ook, maar zij moeten eigenlijk vechten voor hun land.
- Er zijn genoeg mensen waar we iets mee moeten.

Gesprek 9 – 1 inwoner

- Veiligheid zakt omlaag! Politie heeft lange aanrijtijd, zorg voor politie! BOA!
- Voorkom hangjongeren en zorg dat je weet wat hen bezighoudt; ga in gesprek en weet wat er speelt.
- Zet niet alleen vrijgezelle mannen bij elkaar; haal ook hun gezinnen hierheen als ze komen.
- Zorg voor goed beleid; hoeveel mensen komen er, waar komen ze, past het qua draagvlak? Mogen kan ze wel/niet werken. Moeten ze de taal leren? Beleid is nu te vaag, maak het duidelijk!
- Vluchtelingen krijgen dagvergoeding. Alleenstaande NL-moeders krijgen niks! Verschil wordt te groot. Zorg dat het eerlijk is. Hoe kan het dat buitenlanders op fatbike zitten!
- Gemeente moet fatsoenlijke woonruimte aanbieden als ze komen, liefst gespreid. Kleine groepen verbinden zich makkelijker met Nederlanders.
- Biedt goede ondersteuning om Nederlandse taal te begrijpen.
- Leg uit wat cultuur van Nederland is en laat ze dat accepteren. Voorbeeld geen eerwraak hier, geen kerstmis (wel feestdagen)

Gesprek 10 – 2 inwoners

- Zorg voor goede begeleiding en laat vluchtelingen niet aan hun lot over. Zorg voor werk en dagbesteding; mogelijkheid om te integreren.

- Vertel als gemeente het eerlijke verhaal, over wat goed gaat en niet goed gaat. Het zijn niet allemaal criminelen, ze krijgen niet alles gratis.
- Zorg voor spreiding van de statushouders over de woonplaatsen en met één grote opvanglocatie.
- Hoe kun je mensen die fel tegen zijn toch milder maken?
- Als er plannen zijn neem mensen dan vroegtijdig mee.
- Bij opvang van Oekraïners was vooral de kerk actief, zorg dat je als gemeente ook plek inneemt daarin en erbij bent.

Gesprek 11 – 1 inwoner

- De uitnodigingsbrief was gericht aan de bewoners van, wordt snel weggegooid. Beter persoonlijk maken.
- Eerlijkheid over wat er niet goed gaat; geen gemanipuleerde onderzoeken meer.
- Geen asielzoekers en vluchtelingen hier! Blijf in je eigen land. Het zijn er niet een paar, allemaal overlastgevers.
- Laat ze zich aanpassen aan onze Nederlandse cultuur. Onze grenzen moeten behouden blijven.
- We willen graag mooie en gezellige Enter behouden. Dat lukt niet met vluchtelingen.
- De gemeente moet ervoor zorgen dat capaciteit van huisarts en scholen etc. niet overbelast wordt.

Gesprek 12 – 2 inwoners

- Zorg dat ze normen en waarden kennen!
- Communicatie rond de opvang was belabberd. Buurt moest het lezen uit de krant! Op tijd en eerlijke communicatie.
- Veel fietsen in sloten, jongens hadden dure fietsen/ fatbikes. Hoe dan? Onze kinderen hebben dat niet.
- Donkere opvanglocatie, met donkere mensen en donkere kleren langs een 60km weg. Gemeente moet zorgen voor veiligheid! Ook de veiligheid voor de NL kinderen.
- Jonge jongens met elkaar op buitenaf locatie. Dat kan niet goed gaan, meer in het dorp met meer mogelijkheden, mensen voelen zich bedreigd.
- Oneerlijk gevoel, zij krijgen wel een PlayStation, voetbalveld, nieuwe spullen en wij niet. Systeem is ziek en niet kloppend. De gemeente moet zorgen dat het systeem werkt!
- Hoe reageren COA en politie hierop? We hebben niet alle voorzieningen. Zorg dat die duidelijk zijn (taal, cultuur, alles duidelijk)
- Deel het met het buurtschap als er iets aan de hand is, zodra er ontwikkelingen zijn